

Izjaja vsak dan razen sobot, nedelj in praznikov.
Issued daily except Saturdays, Sundays and Holidays.

PROSVETA

Uredniški in upravniški prostori:
2657 South Lawndale Ave.
Office of Publication:
2657 South Lawndale Ave.
Telephone, Rockwell 4904

LETO—YEAR XXXVI. Cena lista je \$6.00. Entered as second-class matter January 18, 1932, at the post-office at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879. CHICAGO 23, ILL. PONEDELJEK, 27. MARCA (MARCH 27), 1944. Subscription \$6.00 Yearly. STEV.—NUMBER 61

Rusi prodrli do Rumunije na 53 milj dolgi fronti

Topniški oddelki bombardirajo nemške pozicije na drugi strani reke Prut. Cez dvajset tisoč nemški vojakov ubitih in ujetih v bitkah z Rusi. Jeklen obroč okrog nacijske sile pri Nikolajevu se zožuje.—Nemško poveljstvo zagnalo oklopne kolone v napade na zavezniške pozicije v Cassinu. Novi bombni napadi na Berlin, Frankfurt in druga nemška mesta.—Zavezniški potopili 32 japonskih parnikov in ladij pri Wewaku

London, 27. marca.—Ruska armada pod poveljstvom maršala Ivana S. Koneva je prodrla do reke Prut, rumunske meje, kjer se je nemška invazija Rusije pričela l. 1941, na 53 milj dolgi fronti. Moskva poroča, da ruski topniški oddelki že obstreljujejo nemške pozicije na rumunskem ozemlju.

Zemljinski dogodek je naznanil premier Stalin v odredbi dneva. Sovjetske kolone so vkorakale v Besarabijo, katero je Rumunija držala v dobi od l. 1918 do l. 1940, pred enim tednom. Sovjeti se niso nikdar odpovedali tej provinci in jo vedno smatrali za svojo posest.

Topovi v Moskvi so grmeli in naznanjali nov triumf sovjetske oborožene sile, ki je vrgla nemško armado feldmaršala Fritza von Mannsteina nazaj do Karpatskega gorovja. Rusi zdaj stojijo pri vratih Balkana.

Sovjetske čete se bližajo Černovicam, križišču železnice Bukaresta-Lviv. Okupacija te železnice bo presežala nemško zahodno fronto. Rusi zmagujejo na vsej fronti, ki se razteza od stare Poljske na severu do Črnege morja na jugu. Proskurov, nemška vojaška trdnjava, je padel. Okupirala ga je armada maršala Žukova. Ta je zdaj za petami nemških čet, ki beže proti severovzhodu.

London, 25. marca.—Ruska armada je napredovala 62 milj v prodiranju preko južnovzhodne Poljske v zadnjih štirih dneh, prekoračila reko Dnjester v kraju, ki je oddaljen samo pet milj od Bukovine, rumunske province in 60 milj od Čehoslovakije, poroča Moskva. Čez 20,000 Nemcev je padlo v bitkah z Rusi, 3500 pa je bilo ujetih.

Poveljnik ruske armade, ki je obšla Tarnopol in zajela čez 400 naselbin, je maršal Žukov. Ta je prekoračila Dnjester 40 milj južno od Tarnopola in okupirala križišče železnice, ki vodijo v Čehoslovakijo, Ogrsko in južno Rumunijo.

Premier Stalin je v odredbi dneva naznanil, da so ruske kolone prekoračile tudi reko Sereth in presecale železnico, ki vodi v Lvov, nemško komunikacijsko središče v južnem delu Poljske. Kolone se zdaj vale proti Lvovu s treh strani in zasledile so že čez 30 naselbin.

Rusi so udrli v predmestja Proskurova, 62 milj vzhodno od Tarnopola, ter okupirali del prole železnice, ki vodi v Odeso, pristaniščno mesto ob Črnem morju, in Voznesensk, 80 milj severno od Odesa v južni Rusiji.

Moskva je prej naznanila, da so ruske čete udrle v Balti, važno železniško križišče, 130 milj severozahodno od Odesa, in zasledile čez 20 naselbin.

Vzhodno od fronte v Besarabiji ruske kolone zožile jeklen obroč okrog Nikolajeva, pristanišnega mesta ob Črnem morju. Nemška vojaška posadka je v pasti in v nevarnosti uničenja.

Neapel, Italija, 25. marca.—Nemško poveljstvo je zagnalo oklopne in topniške enote v bitke proti zavezniškim v Cassinu in okoli. Zdej je očitno, da strahovito zavezniško bombardiranje Cassina iz zraka zadnji teden ni zadostilo nemškega odpora. Četa, ki vodi iz Cassina v Rim, je bila pod nemško kontrolo.

Kontrola mezd zavisi od subvencij

Davis proti reviziji mezdne formule

Washington, D. C., 25. marca.—William H. Davis, načelnik vojnega delavskega odbora, je dejal, da kontrola mezd zavisi od subvencij, ki tišče cene k tlom, obenem pa se je izrekel proti reviziji ali odpravi mezdne formule "malega jekla."

Unije Kongresa industrijskih organizacij in Ameriške delavske federacije vodijo kampanjo za odpravo mezdne formule. Voditelji teh trdijo, da so "zamrznjene" mezde, ne pa cene.

Davis je naglasil svojo opozicijo proti odpravi mezdne formule na zaslišanju pred senatnim odsekom za bančne zadeve. "Ako bo podrti mezdna struktura, bo prišla inflacija," je dejal. Kongres bo moral prevzeti odgovornost.

Mezdna formula "malega jekla" preprečuje zvišanje plač za več ko petnajst odstotkov nad točko, ki je prevladovala v januarju l. 1941.

Nemška posadka na otoku uničena

Partizani zadali težke udarce sovražniku

London, 25. marca.—Maršal Tito, poveljnik jugoslovanske osvobodilne armade, poroča, da so zavezniške enote s podporo bojnih letal zdrobile nemško vojaško posadko na Soltu, otoku na Jadranskem morju v bližini dalmatinskega obrežja. Te enote so v akciji ob tem obrežju.

Radio Berlin je nedavno poročal, da se je 1500 britskih in ameriških "komandantov" izkrcalo na otoku Visu in napadlo nemško posadko. Poročilo je omejnalo možnost zavezniških navalov na druge otoke na Jadranskem morju. Nemški komunikacijski trdi, da so bili zavezniški sunki odbiti.

Radio postaja Svobodna Jugoslavija trdi, da so partizanske enote zadale težke udarce Nemcem v bitkah v sektorju Bijeljina-Tuzla-Brčko, 75 milj zahodno od Belgrada. Nemško poveljstvo je zagnalo oklopne in motorne kolone v boj proti partizanom v tem sektorju.

Delna zmag angleških rudarjev

Sporazum glede stabilizacije mezd

London, 25. marca.—Voditelji rudarske unije in reprezentantje premogovnih kompanij so naznanili dosego sporazuma glede stabilizacije mezd in izločitve nekaterih provizij vladnega odloka, ki je nedavno izzval stavko čez 100,000 rudarjev v South Walesu. Sporazum določa stabilizacijo mezd do 31. decembra prihodnjega leta.

Voditelji stavkajočih rudarjev v Yorkshire so izjavili, da bo sporazum omogočil obnovitev obrata v prizadetih premogovnikih in da se bodo vsi stavkarji vrnili na delo. V stavki je zavojevanih čez 30,000 rudarjev.

Sporazum določa zvišanje plače izurjenim rudarjem za 20 centov na dan. Vladni odlok (je predvideval zvišanje plače le o tmin, ki delajo zunaj premogovnikov. Ignoriral je razlike med izurjenimi in neizurjenimi delavci. Pričakuje se, da bodo člani rudarske unije odobrili sporazum.

Američani prevzeli letališče v Angliji

London, 25. marca.—Amerika je formalno prevzela veliko letališče v nekem angleškem kraju, s katerega ameriški letalci uprizarjajo napade na nemška mesta in nacijska oporišča v Franciji, Holandiji in Belgiji. Ceremonij v zvezi s prevzetjem letališča so se udeležili visoki ameriški in britski uradniki ter mornarični častniki. Med temi je bil admiral Harold R. Stark, šef štaba ameriške letalske sile, ki operira s enotami bojne mornarice v evropskih vodah.

Britski general Bernard Montgomery je prej izjavil, da je odločilna ura blizu. "Mi smo močnejši in zedinjeni skupina in kot taki pripravljeni na odločilno borbo," je dejal. "Kako dolgo bo trajala, nihče ne ve. Morda bo trajala eno leto ali manj, toda nobenega dvoma ne more biti o zmagi našega orožja."

NEMŠKA OKUPACIJA RUMUNJE IN BOLGARIJE

Pristaniščna mesta ob Črnem morju pod nemško kontrolo

ARETACIJE ZIDOV NA OGRSKEM

London, 25. marca.—Zdej, ko je Ogrska pod kontrolo nemške oborožene sile, so se pokazala znamenja, da ista usoda čaka Rumunijo in Bolgarijo. Vest iz Ankare, Turčija, pravi, da se je formalno okupacija Rumunije in Bolgarije pričela. Nemci kontrolirajo vsa rumunska in bolgarska mesta ob Črnem morju.

Poročilo iz Berna, Švica, pravi, da sta bila bolgarski knez Ciril in regent Bogdan Filov pozvana v Hitlerjev glavni stan. Tam sta že rumunski premier Ion Antonescu in admiral Nicholas Horthy, ogrski regent. Nemški diktator skuša zdaj, ko se ruske armade vale proti Rumuniji, podpreti majajčo se nacijsko trdnjavo na Balkanu.

Da se rumunske čete bore na strani nemških proti Rusom, potrjuje vest iz Moskve, da je rdeča armada ujela tisoč rumunskih častnikov in vojakov v Besarabiji. Ta armada je tudi zaplenila ogromne količine blaga, ki so ga Nemci ukradli v Besarabiji.

Radio Berlin je zanikal poročila, da so regent Horthy in trije člani ogrske vlade Hitlerjevi jetniki v Nemčiji, da je ogrski premier Kallay pobegnil in da so enote jugoslovanske osvobodilne armade, katere poveljnik je maršal Tito, navezale stike z ogrskimi četami.

Berlin je prej naznanil, da je bila nemška okupacija Ogrske izvršena na podlagi "vzajemnega sporazuma" z novo vlado premierja Doma Sztojayja, ogrskega poslanika v Nemčiji od l. 1935. Ogrski parlament je bil razpuščen, da bo lahko nova vlada izvajala oblast pod nemško dominacijo.

Gonja proti židom se je pričela takoj po ustanovitvi luterske vlade v Budimpešti. Poročila iz zanesljivih virov pravijo, da je bilo že več tisoč židov aretiranih.

Priprave za invazijo zapadne Evrope

Churchill poveljeval tovarištvu v orožju

London, 25. marca.—Premier Churchill je v izjavi namignil, da bo kmalu izdano povelje za invazijo zapadne Evrope. V tej je poveljeval ameriške čete v Angliji in naglasil, da bodo igralo veliko vlogo v vojnih operacijah, katerih cilj bo zdrobitev sovražnika.

"Naše čete, ameriške in britske, se skupno bore proti sovražniku v Italiji," je dejal. "To tovarištvu v orožju bo kmalu ponovljeno na drugi fronti. Popolnoma sem uverjen, da bo naša skupna sila zdrobila sovražnika. V tem momentu moram naglasiti važnost popolnega sporazuma, dobre volje in enotnosti med britskimi in ameriški četami."

Domače vesti

Nov grob na zapadu
Delagua, Colo.—Dne 17. marca je po dolgi in mučni bolezni umrl Tony Fatur, star 66 let, član društva 201 SNPJ in doma iz Bača pri Knežaku na Notranjskem. Tu zapuša čeno, dva sina (eden je pri vojaki), tri hčere, brata in več sorodnikov.

Is Clevelanda
Cleveland, O.—V bolnišnici Lakeside je umrl Frank Zalar, star 35 let in rojen v Baltimoru, Md. Zapuša čeno, enega sina, mater, dva brata in več sorodnikov.—Po kratki in mučni bolezni je umrla Rose Kriebel, roj. Premrl, stara 59 let in doma iz vasi Veliko Ubelsko pri Postojni. V Clevelandu je bivala 38 let in bila je članica društva 142 SNPJ. Zapuša čeno, enega sina, tri poročene hčere in več sorodnikov, v starem kraju pa očeta in tri sestre.

Is Pennsylvanije
Presto, Pa.—Umrla je Mary Strava, stara 70 let, članica društva 166 SNPJ in doma iz Poljan nad Škofjo Loko. Zadelo jo je kap. Članica društva je bila 27 let. Tukaj zapuša čeno, enega sina, tri hčere, štiri vnukinje in enega brata.

Ameriške koncesije španski vladi

Ustanovitev posebnega odbora naznanjena

London, 25. marca.—Poročila iz Madrida kažejo, da je Amerika umaknila zahtevo, da mora Španija ustaviti pošiljanje rude in tungstena, važne snovi, ki se rabi pri izdelovanju orožja, v Nemčijo. Ta in druge koncesije španski vladi diktatorja Franca bodo omogočile sporazum.

Doznavo se, da je španski zunanji minister Gomez de Jordana pristal na ameriško zahtevo, naletel pa je na odpor pri Francu in trgovskemu ministru Seguru. Oba sta za nadaljevanje pošiljanja rude in tungstena v Nemčijo v omejenih količinah.

Pozneje je bila predlagana ustanovitev posebnega odbora, ki naj bi rešil problem. Velika Britanija je podprla predlog in pričakuje se, da ga bo tudi Amerika. To se smatra za koncesijo španski vladi s strani Velike Britanije in Amerike.

Odsek odobril podaljšanje posojilno-najemnskega zakona

Washington, D. C., 25. marca.—Kongresni odsek za zunanje zadeve je soglasno odobril podaljšanje veljavnosti posojilno-najemnskega zakona do 1. julija prihodnjega leta. Amerika na podlagi tega zakona pomaga zaveznikom v obliki dostavljanja orožja, streliva, živil in drugih potrebščin.

Stavka voznikov avtobusov končana

Pittsburgh, Pa., 25. marca.—Stavka voznikov avtobusov proti Greyhound Co. je bila končana s dosego sporazuma med unijo in kompanijo. Nastala je v znak protesta proti odsvotitvi dveh voznikov. Detajli sporazuma niso bili objavljeni.

Nov rekord v poletu iz Kanade v Indijo

San Diego, Cal., 25. marca.—Consolidated Aircraft Corp. je naznanila nov rekord v poletu iz Montreala, Kanada, v Karachi, Indija, ki ga je dosegel letalski stotnik S. R. Carver. Razdaljo 11,000 milj med mestoma je preletel v 39 urah in 41 minutah.

Kralj Peter v konfliktu z vlado

Poroča povzročila nove komplikacije

London, 25. marca.—Trdi se, da bo poroka jugoslovanskega kralja Petra z grško kneginjo Aleksandro, vnukinjo grškega kralja Jurija, morda rezultirala v Petrovi izgubi prestola. Kralj se je poročil proti volji mnogih članov ubežne jugoslovanske vlade, diplomatov in celo svoje matere, kraljice Marije. Ti so bili za odložitve poroke, dokler se kriza med ubežno vlado in provizorično vlado maršala Tita, ki je bila pred nekaj meseci ustanovljena v Jugoslaviji, ne ublaži.

Na podlagi v Londonu objavljenih poročil je Peter ignoriral člane svoje vlade. Na svojo odgovornost je aranziral poroko z grško kneginjo, naročil cvetlice in duhovnika ter povabil predstavnike generala Mihajloviča, naj se udeležijo ceremoniji.

Tito zahteva "zamrznjenje" skladov jugoslovanske ubežne vlade v Veliki Britaniji in Ameriki, ki znašajo okrog sto milijonov dolarjev. On trdi, da so člani dinastije in ubežne vlade potrošili čez \$20,000,000 za namene, ki niso povezani z napori za osvoboditev Jugoslavije, v zadnjih treh letih. Peter in člani njegove dinastije dobivajo čez \$40,000 mesečno iz skladov, ki jih ima ubežna vlada v Veliki Britaniji in Ameriki.

Hull za razkosanje Nemčije

Zagovor ameriške zunanje politike

Washington, D. C., 25. marca.—Državni tajnik Cordell Hull je na sestanku z republikanskimi kongresniki namignil, da je za razkosanje Nemčije po zaključitvi vojne. On je razkril, da je načrt glede postopanja napram Nemčiji prinesel v Moskvo, ko se je vršila konferenca med njim, ruskim zunanjim komisarjem Molotovom in britskim zunanjim ministrom Edenom, a je bil izključen iz razgovorov.

Hull je zagovarjal ameriško zunanjo politiko, ki je predmet kritike. Poudaril je, da je glavni cilj politike zaščita ameriških interesov. Konferenca med njim in republikanskimi kongresniki se je vršila za zaprtimi vrati.

Doznavo se, da je Hull zagovarjal stališče ameriške vlade napram Finski in izjavil, da mirovni pogoji, katere je Moskva predložila Finski, so bili zmerni. Dalje je rekel, da je Amerika še vedno za to, da Francozi in druga ljudstva v državah, katere je zasedla nemška oborožena sila, izvolijo vlade, kakršne bodo ho tele, po osvoboditvi.

Uradniki jeklarske unije odstavljene

Cleveland, O., 25. marca.—Urad mednarodne jeklarske unije, včlanjen v Kongresu industrijskih organizacij, je prevzel kontrolo krajevne unije in odstavil dvanajst uradnikov, ker niso hoteli končati stavke proti American Steel & Wire Co. Ti so ignorirali svarilo Philipa Murrayja, predsednika mednarodne unije in CIO, in Williama F. Donovan, pokrajinskega direktorja, da bodo odstavljene, če ne prekličejo stavke.

Rusija imenovala poslanika za Kanado

Moskva, 25. marca.—Uradno naznanilo pravi, da je bil G. N. Zarubin imenovan za ruskega poslanika v Kanadi. On bo od potoval v Kanado prihodnji teden.

OLAJŠAVE ZA DELAVCE V VOJNIH INDUSTRIJAH

Nelsonov odbor sestavi nov načrt

ROOSEVELT POSEŽE V KONTROVERZO

Washington, D. C., 25. marca.—Odbor za vojno produkcijo, čigar načelnik je Donald M. Nelson, je sestavljen nov načrt, ki določa olajšave za delavce, ki so uposleni v vojnih industrijah. Če bo odobren, ne bodo delavci pod 26 letom starosti, ki opravljajo važna dela v teh industrijah, poklicani v vojaško službo.

General Hershey, direktor federalne naborne administracije, ki je nedavno sugeriral odpravo izjemčin in naglasil, da morata armada in mornarica doseči določeno kvoto v številu moštva, se ne strinja z načrtom Nelsonovega odbora. On je v poklic vseh sposobnih moških do omejnene starosti v vojaško službo.

Nelsonov odbor je sestavljen načrt z vidika pomanjkanja izurjenih delavcev v industrijah, ki so udeležene v vojni produkciji. Med temi so letalska, kavčukarska, jeklarska in ladjegradniška.

Naborni uradniki so izjavili, da upajo, da se bo nov program izlučil v bližnji bodočnosti, ko se bodo vršila posvetovanja s člani Nelsonovega odbora in komisije za mobilizacijo in dobavo moštva, katere načelnik je Paul W. McNutt. Program bo alonel na pregledu razpoložljive delovne sile in vojaških potreb.

Pričakovalo se je, da bo predsednik Roosevelt podal izjavo glede olajšav za delavce v vojnih industrijah, ki opravljajo važna dela in katerih se ne more nadomestiti. Mnenje prevladuje, da bo posegel v kontroverzo med federalno naborno administracijo, Nelsonovim odborom in drugimi vladnimi agenturami.

Federalne avtoritete priznavajo resnost situacije. Vprašanje je, ali naj se zadosti zahtevam ameriške oborožene sile na račun padca produkcije vojnega materiala, ki pride, če bodo izurjeni delavci poklicani v armado.

CIO naglašava važnost volitev

McKeough pojasnil politični program

Chicago, 25. marca.—Odbor za politično akcijo Kongresa industrijskih organizacij je naznanil, da se ne bo udeležil kampanje v zvezi s primarnimi volitvami v Illinoisu, ki se zaključijo 11. aprila, posvetil pa bo vso pozornost kongresnim volitvam v novembru.

Načelnik odbora za politično akcijo je Sidney Hillman, predsednik unije Amalgamated Clothing Workers. On je nedavno konferiral z delegati in predstavniki unij CIO v Illinoisu, Indiani in Wisconsinu v uradno podružnico svojega odbora v Chicago. Direktor tega urada je Raymond S. McKeough, bivši kongresnik.

Dočim so voditelji unij Ameriške delavske federacije v Chicagu aktivni v agitaciji za kandidaturo republikanske stranke, ki so bili izbrani na konferenci z governerjem Greenom, se odbor CIO pripravlja za akcijo pred volitvami v novembru. McKeough je razkril, da bo imel odbor postojanke v vseh volilnih distriktih velikih mest, kjer imajo unije CIO čez pol milijona članov. Ta so Chicago, Rock Island, Moline, Rockford, Peoria in Springfield.

Glasovi iz naselbin

PROSVETA
THE ENLIGHTENMENT

GLASILO IN LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Organ of and published by Slovene National Benefit Society

Naročnina za Združene države (taven Chicago) in Kanado \$6.00 na leto, \$3.00 za pol leta, \$1.50 za četrt leta; za Chicago in okolico Cook Co. \$7.50 za celo leto, \$3.75 za pol leta; za inozemstvo \$9.00.

Subscription rates for the United States (except Chicago) and Canada \$6.00 per year, Chicago and Cook County \$7.50 per year, foreign countries \$9.00 per year.

Cene oglasov po dogovoru.—Rokopisi dopisov in nenarodenih člankov se ne vračajo. Rokopisi literarne vsebine (črtice, povesti, drame, pesmi itd.) se vrnejo pošiljatelju le v slučaju, če je priložil poštino.

Advertising rates on agreement.—Manuscripts of communications and unsolicited articles will not be returned. Other manuscripts, such as stories, plays, poems, etc., will be returned to sender only when accompanied by self-addressed and stamped envelope.

Naslov na vse, kar ima stik z listom:
PROSVETA
2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Illinois

MEMBER OF THE FEDERATED PRESS

AFL igra vlogo izolacionizma

Nekateri glavni voditelji Ameriške delavske federacije, ki ji na čeluje William Green, često radi stopicajo po čudni, ozkotirni poti, kar je skupnosti delavskih interesov v veliko škodo. To se očituje zlasti v pogledu odnošajev s Kongresom industrijskih organizacij, kateremu načeluje Philip Murray.

Pred kratkim so namreč voditelji AFL izjavili, da bodo odklonili priporočilo predsednika Roosevelta, v katerem jim svetuje, naj si AFL in CIO delita reprezentacijo na prihodnji konferenci Mednarodnih delavskih organizacij, ki se bo vršila prihodnji mesec v Philadelphiji. Zakaj nameravajo voditelji AFL odkloniti sodelovanje s CIO na tako važnem mednarodnem delavskem sestanku, poročilo sicer ne pove, lahko se pa sklepa, da zgolj iz pogubne mržnje do nekaterih voditeljev CIO in do te organizacije sploh. CIO si je namreč v poslednjih letih pridobil velikanski vpliv med ameriški delavci in to je glavni vzrok te zgrešene taktike, ki jo vodi AFL.

Toda to še ni vse. AFL je celo zapretila z izstopom iz Mednarodne delavske organizacije, ako bo na omenjeni konferenci zastopal CIO. Dalje je tudi zagrozila, da bo skušala preprečiti nadaljnje apropiacije, o katerih odločuje zvezni kongres.

To kvarno stališče AFL, ki ga je zavzela kmalu po izjavi, da ne bo poslala svojih zastopnikov niti na konferenco Mednarodnih delavskih unij, katera se bo vršila meseca junija, je zavzela samo zato (kakor so izjavili predstavniki AFL), ker bodo na tem mednarodnem delavskem sestanku navzoči tudi zastopniki delavstva iz sovjetske Unije. To absurdno stališče AFL je ustvarilo med delavskimi plastmi sličen položaj, kakršen se je pojavil na političnem polju po zadnji vojni—izolacija od ostalega sveta.

Ker sta bili obe omenjeni mednarodni delavski konferenci—konferenca Mednarodnih delavskih organizacij v aprilu in konferenca Mednarodnih delavskih unij v juniju—sklicani zato, da se na njih razpravlja o povojnih vprašanjih, je reprezentacija obeh glavnih ameriških delavskih unij velevažnega pomena. To je potrebno zlasti zato, ako hoče ameriško delavstvo imeti kakšne vpliv pri ureditvi bodočega mira.

Ako se pretnja AFL uresniči—da ne bo prisostvovala na teh dveh važnih mednarodnih delavskih sestankih—tedaj postoji resna nevarnost, da zajadra v popolnoma izolacijske vode, kajti kot taka bi potem nasprotovala vsaki mednarodni kooperaciji.

S tem ozkotirnim stališčem je Ameriška delavska federacija postavila predsednika Roosevelta v neprijeten položaj. Njegova naloga sedaj je, da stori vse potrebno, da se pretnje AFL o izstopu iz mednarodne organizacije ne uresničijo. Kakšne vrste "apizanje" bo Roosevelt igral, da "potolaži" trmaste voditelje AFL, je težko reči. Eno pa je gotovo: v svojih poskusih, da "apiza" Greena in njegove pristaše, ne more iti predsednik tako daleč, da bi mogel odreči popolne pravice tako močni organizaciji, kakor je CIO, ki ima močan vpliv med ameriški delavstvom in ki je odločno proti izolacionizmu. Poznavalec zadevne situacije pravijo, da postoje dobri izgledi za nekakšen kompromis in imajo upanje, da se bo stvar rešila v korist splošnega delavstva.

Ameriška delavska federacija z Greenom na čelu se še vedno drži zastarele taktike. Skrajni čas je, da njeno vodstvo spozna zahteve časa. Gotovo je, da večina njenega članstva ne soglašata s to taktiko, niti se ne boji komunističnega bavljava, vse drugače pa je z eksekutivo, ki igra vlogo ptiča noja.

Najnovejše ruske zmage

Poročila o velikih ruskih zmagah so na dnevnem redu. Sovjetske armade podijo "nepremagljive" Hitlerjeve horde na dolgi fronti od Črnega morja do finskega zaliva. Nobenega izgleda ni, da se bodo nacistične sile mogle kje ustaviti. Kaj to pomeni?

Razni stratezi vidijo v tem popolno zmago zaveznikov še v tem letu. Poraz nacistične Nemčije je neizbežen in sijajne ruske zmage jim dajejo upanje, da bo Hitler poražen v nekaj mesecih. To so seveda sama ugibanja in navadnemu človeku ni treba biti noben strateg, da vidi v vzdržnih ruskih zmagah poraz osi. Vprašanje pa je, kako dolgo bo mogla Nemčija vzdržati vzlic tem porazom.

Težko je verjeti, da bi v nofranjosti Nemčije kmalu kaj "počilo". Nacistični totalitarni sistem z Gestapom na vrhu bo še dolgo v stanju držati civilno prebivalstvo v tiru. Nacistične armade so tudi še dokaj močne, četudi se stopnjema izčrpavajo zlasti na ruski fronti. Prav lahko se pa zgodi, da pride do resnega poloma v Nemčiji same, čim se bodo sovjetske armade približale nemški meji. Do tega morda pride že v nekaj mesecih, ako se vzame v poštev, da ruska oborožena sila pridobiva na svoji udarni sili dnevno.

Dalje pridejo tudi v poštev silni bombni napadi na nemška mesta od strani zavezniških letalcev. Tudi ti napadi so velikega pomena za zlom nemške sile.

Najnovejše ruske zmage šapadno od reke Dnjester na skrajnem jugu in čng na severu ter v sredini, vse te zmage skupaj jasno pričajo, da Nemčiji bide zadnja ura. Poleg tega pa živi Nemčija v stalnem strahu napada z zapada, kjer se pripravlja "druga fronta" ali invazija njene evropske trdnjave.

Prétekli teden so ruske armade z bliskovito naglico prekorale tiko Dnjestec, ki je meja med Rusijo in Besarabijo. Nekaj dni potem so te čete že prodrle do reke Prut na rumunski meji. Na Krimu grozi nacistični armadi uničenje in Odesa, glavno pristanišče ob Črnem morju, pade ruskim četam v roke vsak čas. V sredini dolge fronte potiskajo Rusi nacistične armade proti Poljski, na drugem kraju se pa bližajo Karpatom.

S svojimi velikimi zmagami si je sovjetska Rusija utrla pot zlasti v evropski svet, v katerem bo glavna činiteljica bodoče uredbe in bodočega mira.

Prispevki za SANS

Canton, O.—Dva člana tukajšnje podružnice št. 10 SANS sta nabrala v dobri uri \$34.50, katere vsota je bila poslana v gl. urad SANSa v Chicago, na rokah pa je ostalo par dolarjev. Prispevali so:

F. Gorance \$3, F. Horvatin \$1.50, po dolarju pa: T. Maver, M. Kompara, J. Lapajna, M. Frankovič, K. Jurekovič, F. Guna, M. Faustko (?), J. Milavec, M. Dovgan; po pet dolarjev A. Baša in B. Odar; po dva dolarja mrs. F. Chufar, F. Geržina, F. Popovič, A. Kurnik in mrs. Samsa.

Hvala vsem darovalcem.—Za SANS št. 10—

C. Odar.

Poročilo zastopnika

Herminea, Pa.—V naselbino Yukon grem redkokdaj, komaj trikrat na leto—ko izide Družinski koledar, Majski Glas in enkrat pozneje. Razdalja je sicer samo šest milj, toda treba je iti peš, ker med našo naselbino in Yukonom ni nobenih transportacij. In tako sem jih tam zadnje dni obiskal.

Najprvo sem se ustavil pri mrs. Repnik, čije hčer je poročena s sinom mojih znancev po imenu Skrabaki iz Hermineje. Ampak tudi njen možiček je v vojni in mlada žena mora počakati kot čakajo tudi druge, da se srečno povrne v njen objem. No bo pa potem ljubezniv bolj cvetela. Repnikovi kot tudi več drugih so izgubili SNPJ med krizo in zato niso naročeni na Prosveto, je pa njegov brat. Poskusil sem vseeno, da bi se naročil, toda ker mož ni bil doma zaenkrat ni bilo nič. Treba bo še enkrat potrkati na vrata.

Mrs. Kropar je rekla, zakaj nisem prej prišel, da bi mi bila obnovila Prosveto. Povedal sem da sem bil pri njih ob pravem času, toda je tisti dan ravno spremlila svojega sina v Greensburg k vojakom in ni bila doma. Rekla je, da se ji dopade, ko pišem o slovenskih vojaki in da ona izreže dipose in jih pošlje sinu, ki zna slovensko čitati. Ona je menda naučila vse tri otroke slovensko govoriti in čitati. Dejal sem, da je to lepo, ker ni zatajila maternega jezika in da jo bodo otroci zato bolj spoštovali.

Mrs. Marvič na hribu mi je obljubila, da se naroči na Prosveto, ko pridem prihodnjič. Mrs. Kverk v Yukonu je je ponovila. Njena edina hčerka se je ravno odpravljala na delo v Westinghouse, kjer je uposlana. Tudi ona obvladuje slovenščino precej dobro. Rekla je, da razume boljše kot pa more govoriti. Pravila je, da je včasih skušala več praktirati, toda če poveš kaj narobe, se ti smejejo in tako zgubiš pogum, ker jezika ne obvladaš popolnoma. Ni prav, da tako delamo. Človeka se lahko poučijo, ako narobe pove, ne pa se norčevati.

Mrs. Kverk je doma iz Trenta pod Kranjsko goro blizu Soče, ali spada pod Bovec kot podpisani. Tam je njen stari oče v družbi par drugih lovecev ustrelil zadnjega medveda. Ko ga je prvič ustreljal, ga je samo ranil. Zakričal je drugim, naj se varjejo medveda, ali preden so se zavedli, je medved že pogr-

bil enega lovca po imenu Špek, kateremu je, leteč mimo njena, odgriznil spodnjo čeljust. Tretji lovec je skočil na bližnje smreko in se prijel za vejo, vendar pa mu je medved pregriznil koleno. Dobil je zastrupljenje krvi in umrl, Špek pa je ozdravel in živel še precej let in je bil potem menda še oče treh otrok. Vendar je tudi on umrl nagle smrti; ko je podiral smreko, mu je glavno zdrobilo ob štoru.

Mrs. Mačkovek me je razveselila z novo naročnino na Proletarca. Rekla je, da Mike zopet dela v rovu, čeprav je star že 70 let in radi utrujenosti ne more dosti čitati, dasi rad bere. Rekel sem ji, naj se pa ona malo bolj potrudí, čeprav ima dosti dela z živino. Obljubila je, da bo poskusila. To je prav, zakaj smo pa ženskam pridobili volilno pravico.

Mrs. Marinčič je tudi ponovila Prosveto. Našel sem jo v postelji. Ona je pred par tedni zopet prišla iz bolnišnice, kjer je bila ponovno operirana. Tudi ona ima sinove pri vojaki, enega že več let. Frank Kovačič in žena sta se nanovo naročila na Prosveto, filozof in čevljar Pičelin pa je obljubil, da se bo naročil prihodnjič, če bo po njegovem okusu.

Stotnik Marvich iz iste naselbine je sedaj na dopustu za nedoločen čas. On je imel malarijo že 25-krat, torej je že dosti hudega poskusil. Ko se vrne, bo promoviran za majorja. Torej se slovenski fantje odlikujejo.

Koračnova hčerka in mrs. Korbar sta tudi ponovili Prosveto, v Claridgu pa stari Kotar. Mož je že v visoki starosti, že čez 70 let in ker je delal dolgo časa v mokrih prostorih v majni, ga sedaj revmatizem zelo napada. Mrs. Mažgon je ponovila Prosveto, oziroma njena hčerka, ker se mati ne more ganiti s stola in tudi govoriti ne more. Njo je zadel mrtvoud v vratu in ji vzal tudi dar govora. Žena je že v letih, mislim, da okrog 77 in jo poznam že od leta 1903. Dokler je bila zdrava, je bila zelo vesela narave in tudi postreljiva.

Obiskal sem tudi bivšo Vodopivčevko iz Yukona, sedaj omoženo Hrenček v Claridgu. Rekla je, da se ji dobro godi. Dobro se je odrezal moj stari prijatelj Tone Kosoglav s celoletno naročnino Prosveti (on ni član jednote), plačal koledar, prej enkrat pa Proletarca. Njegova žena me je pa povabila na dobro večerjo, katere se nisem branil, ker na Claridgu ni restavracije. Srečal sem tudi starega Rednaka, ki se je potožil, da ne more več delati. On je že tudi okrog 75 let star, penzije nobene in torej moraš skromno živeti, ako hočeš ostati pri življenju.

Na povratku iz Claridga sem se ustavil v Rilltonu, kjer je bilo tudi nekaj biznisa. Tonetu Sušterju sem prodal knjigo "Two-Way Passage", mrs. Anžur pa je naročila Prosveto. Imela je solzne oči, ker je prejela telegram od vojnega departmanta, da je njen sin lahko ranjen in da ji bodo sporočili o njegovem stanju. Mrs. Antončič mi je obljubila, da se naroči na Prosveto prihodnjič. Sedaj ji je težko za cente, ker gre že drugi sin k vojakom, hčerka pa je napravila izpit, da se prične učiti za

bolničarko. Rekla je, da hoče iti v mornarsko kadetno šolo tudi najmlajši sin, star šele 16 let. Tako se krejijo družine. Da bi le bilo že skoraj konec tega krvavega plesa.

Zadnje dni smo čitali, da je umrl James H. Maurer. Bil je moj prijatelj več let. Pomagal je tudi, da je šla moja hčerka v delavsko šolo v Brookwood s prosto šolnino. Z Maurerjem smo se poznali osebno od leta 1924, prej pa pismeno. Bil je idealen in zelo konstruktiven delavski voditelj socialističnega prepričanja. Lep mu spomin!

Anton Zornik, zastopnik.

Kampanja za Rdeči križ in drugo

Detroit.—"Give more in 1944." Tako slišimo po radiu in čitamo dnevno v listih. Torej sem šla v urad Rdečega križa, da dobim potrebne pole in se podam na delo 1. marca. Eno polo sem dala tudi Agnesi Krzianik, eno pa Mary Knez.

Dne 17. marca sva z mrs. L. Grosberger izročile Rdečemu križu v imenu Ladies Auxiliary of Slovene Workers Home vsoto \$115.36. A. Locičnikar je nabrala \$43, Mary Knez \$35.36, A. Krzianik \$22, SDD je daroval \$10, gosposdinski klub pa \$5.

S temi vrtcicami se lepo zahvalim vsem prispevateljem in nabiralčkam. "Ako bi bilo več gasolina, bi jih bila še več obiskala! Nekaj sem dobila tudi kar po telefonu. Ko smo izročile denar, je uradnica Rdečega križa rekla, da se letos vsi nabiralci pohvalijo, da ljudje radi dajo. Torej ako bom zdrava, se še za prihodnje leto priporočam.

Vreme imamo prav marčno. Zdjaj je že teden dni deževno in oblačno, tako da ni za drugega kot da človek čita ali piše spomine. In tako mi tudi moji spomini uhajajo nazaj. Dne 26. marca bo 30 let, odkar sem se podala od doma. Ob osemi uri zjutraj sem zadnjikrat slikala, ko je bila ura v Bučki na Dolenskem. In še danes slišim tisti glas iz zvonika. Še danes vidim moje mamó, ki me je peljala na postajo v Mokronog, ko se je naslonila na ograjo in bridko jokala, ko me je odpeljal vlak. Takrat mi je bilo 19 let. Tako se je začelo novo življenje zame.

Trideset let je dolga doba v življenju in se več stvari več ne spominjam. Pred 23 leti smo se izselili iz Kansasa. Od takrat se pa spominjam še vseh dogodkov, za kar se moram zahvaliti slovenskim listom, največ Prosveti. Prosveta in SNPJ nas Slovence tako skupno vezeta, da ne vemo, kaj bi bili mi brez njih in brez društev. To nam je znano po vsej Ameriki. Kar se tiče lokalnega življenja, igrajo veliko vlogo tudi naši narodni, društveni in delavski domovi, ki so v vseh večjih naselbinah—v Detroitu imamo dva. V teh domovih se shajamo in zabavamo. Ako slučajno pride kak zunanji, se tudi v njih zglašijo, posebno pa tukaj rojeni, ki ne znajo tako Slovencev poiskati, vendar jih pa radi vidijo. In tako pridejo v te domove. Naj vam povem slučaj.

Ko je bil bolan oskrbnik SDD, sem slučajno jaz delala za baro 19. jan. Pa vstopi precej močan človek in ogleduje okoli. Zdel se mi je malo sumljiv in dam povelje, naj hitro vse pospravijo, ker sem mislila, da je "šandar". Stopi k bari in vpraša za pijačo. Odgovorim, da obžalujem, ker mi prodajamo samo članom kluba. Potem vpraša po slovensko in takoj me mine strah.

Pravi, da je bral v Prosveti, da je tukaj večkrat kaka zabava, toda ni nikoli imel prilike, da bi prišel, ker je zelo zaposlen. Rekel je, da je prišel v Detroit pred tremi leti iz Gowanda, N. Y. Povem mu, da bomo imele članice gosposdinskega kluba prihodnjo nedeljo, 26. jan. krvave klobase, potico in vse domače pripravljeno. Obljubil je, da se gotovo udeležijo, ako ne bo delal.

Potem ga nisem več videla do zadnje nedelje v SND na John R. Nagovorim ga s "Hello, John Strauss!" Takoj me je spoznal. Bil je jako vesel in se mi je zahvalil, ker sem mu povedala, kje je Slovenski narodni dom. Povedal mi je, da jih je tam prav tako prestrašil, ali pomagala mu je, ko sem mu svetovala, naj jih kar po slovensko nagovori, drugače mu še odprli ne

bodo, ker nima ključa (zdaj ga že ima). Na strani pa se oglašajo rojak, ki pravi, da se tudi na Slovence ni zanesti. John Strauss pa pravi, ako bi bil kak Slovenec tako grd, da bi mu kar glavo "odšravfal" in ga brez nje vrgel ven. Rekel je, da ne bo nikoli pozabil besed svojega očeta (mrtev je pet let), ki je rekel, je, da "slovenski kri nikoli ne sfali."

Radovedni smo, kaj bo naš stari naseljenec še napisal. Kar oddahnili smo se, ko je povedal, kdo in odkod je. Ako bi se bil on prej oglašil v javnosti, to je iz zapora, bi se bili Slovenci gotovo zavzeli zanj in mu skrajšali njegovo trpljenje, tako da bi vsaj nekaj dni užil pri svoji zvesti Rožici.

Antonia Locičnikar, 518.

Težave sinov, boleat mater

Strabana, Pa.—Zima se posilavlja in kmalu bo pomlad. Tako si mislim, da se zvijata tudi Hitler in Tojo, ker vesta, da bo kmalu konec njunega gospodovanja. In to tudi vsi želimo, da se zgodi čim prej.

Prosveta je zanimiva in jo rada čitam. Nekaj časa je bilo precej ženskih dopisov in bili so zanimivi, zadnje čase so pa utihnile. Ne vem, če so se zbale moških, ker vrtov gotovo še ne obdelujejo. Rada čitam dipose posebno iz naselbin, kjer poznam kakšno osebo. Iz Puebla piše prav zanimive dipise Rose Radovich—ko vidim njen dipis, ga najprej prečitam.

V Pueblo sem prišla iz starega kraja leta 1913. Tam smo živeli do leta 1918, nakar smo se preselili v Strabane. Moj mož je tam živel par let prej. Tam imam še prijateljice, s katerimi si dopisujem. Tam sta bila rojena tudi dva moja sinova, Franky in Johnny.

Čitala sem tudi doživljaje starega naseljenca in mi je žal, ker nisem spravljala Prosvete. Če bi vedela, da bo toliko pisal, bi jo bila prav gotovo. Tudi knjigo bi kupila v slovensčini. Tudi mladina se je zanimala za njegovo povest. Moja mlada sosedka, tukaj rojena žena, me je vprašala, če berem povest tistega starčka, ki tako lepo piše. "Ja, čitam," sem rekla. "Kako pa ti veš, saj ne znaš čitati?" "Ne, ampak moja mama mi čita, ko pride z dela. Ko povčermamo, mama bere, jaz pa poslušam."

Neko soboto pride k meni neko mlado dekle, ki me vpraša, če imam Prosveto od torika. Pravi, da je vprašala po nji že v par hišah, toda je niso dobili, sedaj je prišla pa še k meni. Odgovorim, da res ne vem, če je prišla ali ne, kajti odkar sem sina izgubila, mi drugo več v glavi ne ostane. "Veš," mi pravi, "mama mi čita povest tistega starčka, pa jo kar ne moremo pričakati." (Tista Prosveta je prišla šele drugi ponedeljek.) Mislim, da je to povest vsakdo rad čita. No, zdaj tudi vemo, kdo in odkod je ta starček.

Ker matere pišejo o svojih sinovih, bom tudi jaz nekaj povedala o svojih. V prvi svetovni vojni nisem bila nič prizadeta, sem pa zdaj toliko bolj. Zemlja na Solomoni mi še ni dobro zagrnila starejšega sina Franka, ko so že poslali tja mlajšega sina Jovea.

John Sterle

Drugi sin John je šel k vojakom junija 1942. On je v Floridi pri letalcih. Na zadnjem dopustu je bil od 28. dec. l. l. do 10. jan. t. l. Obiskala sva tudi mojo sestro in njenega moža Tonjya Beharja v Kramarju (?), Pa. Lepa hvala za postrežbo in prijaznost!

Frank Sterle

Starejši sin Frank, ki je padel na Solomoni, je imel pasje življenje. Ko je dokončal ljudsko šolo, je bila depresija in nobenega dela nikjer. Leta 1935 je šel v CCC "kemp" v Virginijo, kjer je bil 18 mesecev. Ko je prišel domov, je dobil delo v majni—težko delo in malo za služka. Leta 1938 so tisto majno zaprli in zopet nič dela, čeprav bi ga hotel kupiti.

Zmiraj je rekel, da mora še videti Pueblo, kjer je bil rojen. Nekega dne se odpravil od doma, toda nam ni nič povedal, kam gre; dejal je, da gre za delom 40 milj daleč. Šel je v Pueblo, 1600 milj daleč s petimi dolarji v žepu. Tam je bil pri mojem bratu T. Marinčiču osem mesecev brez dela. Potem je delo dobil v fabriki. Meseca februarja je prišel domov.

V Pueblo so mu povedali, da bo moral k vojakom meseca junija in tudi je prestal zdravniško preiskavo. Klicali so ga novno meseca novembra. Povedali so mu, da se je njegova karta držala z drugo in zato je niso našli, zdaj pa mora ponovno na zdravniško preiskavo. In šel je. "Pa sem jih le za par mesecev," je dejal.

Pravil mi je tudi, kako je hodil v Pueblo. "Veš, enkrat sem pa imel srečo," je dejal. "Ko sem šel v Pueblo, so mi v nekem kraju rekli, da tam ne smem stati in prositi za "ride", ker tam policija vsakega takega zapre. Pa sem stopil na drugi kraj. V prvi kari, ki sem jo ustavil, sta bila dva policaja. Ko me vprašata, sem jima pokazal papirje. Pravita mi, da bi me morala aretirati, toda me ne bosta, ker vidita, da nisem "bum". Rekla sta mi, naj stopim tja in tja in bom gotova dobit "ride". Res sem jo kmalu dobil pri gasolinski postaji za tisoč milj. Potem še par voženj in bil sem tam."

Se dosti mi je povedal, tudi to, kako jih je pri stricu presentil, ko je prišel tja. "Tako si se ubijal," sem mu dejala, "zdaj pa moraš iti v vojno." "Kolikoj je, ki še strehe niso imeli nad glavo, jaz sem vsaj to imel, toda bodo morali iti vseeno kot grem jaz," je dejal.

K vojakom je šel 8. dec. 1941 v South Carolina. Po 13 tednih vežbanja je prišel v Indian Gap, Pa., toda poštni naslov je že imel: c/o Postmaster, New York, N. Y. Predno je bil poslan na Pacifik, je bil doma na dopustu deset dni. Dne 2. maja 1942 je bil zadnjič doma in tedaj smo se od njega nevede za večno poslovili.

O, usoda, kako si kruta! Nam (Dolje na 3. strani)

Oleđa T. Rhamme, članica unije CIO, kupuje vojnihranilni bond od P. S. Bassetta, predsednika unije.

Četniki in Nemci na tajnem sestanku v Trstu

Radjiska postaja Svobodna Jugoslavija je podala sledeče poročilo: Zvedeli smo, da se je 20. febr. letos vršila tajna konferenca četnikov in predstavnikov nemških okupatorjev. Konferenca je bila v hotelu Continental v Trstu in se je bavila z vprašanjem naravnih novih skupnih operacij proti osvobodilni vojski.

Ta dan je skilll Hitler v Trst. Draža Mihajlovič je bil zastopnik na konferenci po notornem izdajniku Dobroslavu Dževdževiću, političnem delegatu vlade iz Kaira pri Mihajloviču.

Pred kapitulacijo Italije je Dževdžević glavni kontakt med Dražo Mihajlovičem in italijansko komando v Hercegovini in Dalmaciji. Po kapitulaciji Italije je on zaen s svojim štabom pobegnil iz zapadne Jugoslavije v Benečijo, kjer je do danes ostal.

Na konferenci je bilo naznačeno, da bo Dževdžević povzavljal za poveljnika četnikov v Dalmaciji, Hercegovini in Bosni, a Karlo Novak, kateri je svobodno prejel odlikovanje od kralja Petra, da bo pa prevzel poveljstvo v Sloveniji.

Ker ima Novak samo 200 članov svoje "modre straže" (plavalna garda) v Sloveniji, mu je Dževdžević obljubil, da mu bo kmalu več tisoč mož, čeprav do zdaj niti sam nima toliko mož.

Nemci so Dževdževiću obljubili oskrbeti moštvo, katero bodo nabrali po taborih za vojne ujetnike v Nemčiji in Italiji. Nemci so Novaku dovolili, da naziva svoje edince v Sloveniji redno vojsko kralja Petra, s čimer se bo navidezno organizirala, da vodi borbo proti Nemcem v beli gardi, ali v resnici pa bo borila samo proti partizanom.

Dne 23. febr. t. l. se je vršila tajna politična konferenca v Ljubljani, kateri so prisostvovali Hoist Glaizencan kot delegat Dževdževića in Rupnik Košutič kot delegata reaktiviranih v Hrvatski seljaški vojski, kateri sodelujejo z ustaškimi četniki. Košutič je zastopal srbski in hrvaški narod.

Odločilo se je, da v vprašanje o gl. stan v Benečiji, a oni sta Novaka pa v Gorici, je

konferenca zaključila, da bodo v bližnji bodočnosti prenestili gl. stan v področje nemške jadranske komande.

Sestanek petorice bivših vodij Hrvatske seljaške stranke, katerim sta načelovala Pernar in Pavelić, se je vršil v Zagrebu v prvi polovici februarja, a na tem sestanku se je razpravljalo o sporazumu doseženem nedavno z ustaškimi edincami.

Po tem sporazumu se bodo posebne ustaške edince priključile "seljaški obrambi", ko bo Nemčija v Jugoslaviji poražena. Te edince bodo tedaj prešle pod kontrolo Hrvatske seljaške stranke. Ta skupina je obetala v imenu Mačka, da hoče štiti veliko število ustašev ter preprečiti, da ne pridejo pred narodno sodišče. Po vseh znamenjih je povezan s to skupino tudi Pavelićev vojni minister Navratil. On je pomagal ustaškemu polkovniku Babiću, enemu od delegatov omenjene skupine, ki je prišla na sestanek, da je z rakoplovom odletel v južno Italijo, pooblastivši ga, da tam vodi razgovore z ubežnimi jugoslovanskimi reaktiviranci.

Očitno je, da je ta nečedna igra naperjena proti vitalnim interesom in bodočnosti naše dežele.—UCSSA.

Vprašanje jugoslovanskih financ

London. (ONA).—Tu se je raznesla vest, da je več ameriških in angleških bank vzelo v roke iniciativo, da se razčisti vprašanje, da li je ubežna vlada kralja Petra še upravičena razpolagati z jugoslovanskim državnim imetjem v inozemstvu, katero zdaj zahteva zase Titova vlada, ki ima oblast v notranjosti Jugoslavije.

S svojim povpraševanjem skušajo omenjene banke dognati, da li smatra Velika Britanija in Amerika še vedno, da je jugoslovanska ubežna vlada v Kairu še vedno zakonita vlada te balkanske države kljub temu, da Tito zahteva uradno priznanje svoje lastne vlade. Nobenega podatka ni mogoče dobiti glede odgovora, katerega so dobile banke.

Obenem pa trde informirani krogi, da vlada Velike Britanije še ni prejela uradnega obvestila, da Tito zahteva za svojo vlado jugoslovansko imetje v zunanjem svetu, katerega se namerava posluževati partizanska vlada v cilju, da podpre svojo borbo proti nemškemu okupatorju.

Prejšnja poročila so zatrjevala, da je to Titovo zahtevo izročil zavezniškimi vladam dr. Josip Smoljaka, ki je zunanji minister Titove vlade.

(Dne 16. t. m. je poročala Overseas News Agency, da je dr. Smoljaka prispel v London.)

Nemci bombardirali vojaško bolnišnico

Anzio, Italija, 25. marca.—Izstrelki, ki so jih sipali nemški topovi, so padali na ameriško vojaško bolnišnico. Pet bolnih vojakov je bilo ubitih in enajst ranjenih.

Glasovi iz naselbin

(Nadaljevanje z 2. strani.)

nisi pustila, da bi se še enkrat videli... Letos 3. aprila bi bil star 29 let. Dne 2. avgusta 1943 smo dobili telegram, da je bil ubit na bojišču...

Ljubi in nikdar pozabljeni sin! Prestal si pot trpljenja. Kolikokrat si mi pisal, da mi boš vse povedal, ko prideš domov, kajti v pismu ne smeš. Ali sedaj mi nikdar več ne boš povedal besede. Ne morem verjeti, da je resnica. Počivaj mirno pod palmami v tujini! Zadnje veliko noč si mi poslal lepe rože, ali jaz ti jih ne morem položiti na tvoj grob... Oh, ko bi se mogla vsaj enkrat zjokati na tvojem grobu... Ali koliko mater je, ki nam ni dana niti ta prilika... Kako si mi bil vedno dober...

Pokojni Frank je bil član društva 580 SNPJ. Jednoti se še enkrat lepo zahvalim za točno in celo smrtnino. Spadal je tudi k ABZ, toda nam so poslali ček samo za \$37.50 namesto \$500. Pa smo jim ga poslali nazaj. Če ni več, naj imajo še tisto. Neka oseba mi je pisala, da so ji v enakem primeru poslali ček za \$2.72. Ali ni to žalitev?

Kakšni delegati so bili na zadnji konvenciji? Če ne bodo boljše na prihodnji konvenciji, je bolje, da ne gredo. Taka nakazila so slaba reklama za člane in ABZ. Pa se še dobi kdo, ki pravi: "Saj ne dobi padli vojak..." To je res, toda dobe pa starši ali dediči. Kdo pa plačuje? Za svoje sinove noče nihče plačati, ako ne plačava midva z možem. In zato nista nič več pri ABZ.

Anna Sterle.

Vsakega nekaj

Elizabeth, N. J.—Stari naseljenec nam je opisal svoje doživljanje in trpljenje. Veliko je prestal, veliko tudi po nedolžnem, kar je še najbolj žalostno. Zadnjič nam je povedal, da je doma od Črnolija, kjer je bilo glavarstvo. Nedavno smo čitali, da so partizani tam imeli veliko zborovanje. Tudi Belokranjci se borijo s Titom proti roparjem, in sicer bo kmalu že tri leta.

S. Vertin je pisal, da je poizvedoval o svojih sorodnikih v Minnesoti. Neka moja znanka, po imenu Mary Thomson (rojena Lamut) in živeča v Kellogu, Idaho, je bila rojena v njegovi vasi Dobljče. Ona me je našla skozi Prosveto in je sorodnica bogatih Vertinov. Eden teh sorodnikov, po imenu Škof, je živel v Michiganu. Ta ženska je vdova in je prej živela v Buttu, Mont. Dobro je poznala Petra Hrena, ki je tudi doma iz Dobljč. On živi že iz mladih let v East Heleni, Mont.

Ta mesec je minulo tri leta, odkar sem dobila zadnje pismo iz starega kraja. Takrat niso vedeli, da bodo napadeni od nemškega divjaka. Brat mi je pisal, da je vojna v daljnji Poljaki. Dne 6. aprila 1941 pa je prihrumela letéča armada nemških barbarjev tudi nad našo lepo Slovenijo in jim iztrgala zemljo, katero so naši pradedje obljubili.

Gaziti smo morali po blatu čevljev globoko skozi džungle in močvirja. Vendar sem bil še precej srečen, ker nekateri so morali iti skozi močvirja, kjer so bili v vodi in blatu do pasu, kar meni ni bilo treba. Trdo in robato je tako življenje, o tem ni dvoma.

Kaucie tudi zelo pohvalno omenja Rdeči križ, o katerem pravi, da je zares dobra ustanova. Tudi pravi, da ni težko za fanto dobiti cigarete, pač pa je težava glede vzglavja, ter se zahvaljuje za darilo, ki ga je prejela za božič. "Zbirka polk, ki ste mi jo poslali, je imenitna! Tukaj je več fantov, ki igrajo na mojo kitaro za zabavo."

Kaucie se posebno zanima za kitaro in jo igra izvrstno. Doma v Waukeganu je spadal k št. 284 godbene unije, pri vojakih na Pacifiku pa je bil član orkestra "Don Harveys' Don Juans". On je član društva 119 SNPJ.

V juliju leta 1942 je šel služiti k marinom, s njim pa še 63 drugih fantov iz Lake Countyja. Prej je delal pri American Steel

Italijanski general pregleduje Mihajlovičeve četnike.

delovali sto in stoletja. Potem so se Nemcem pridružili še Italijani in pričeli trgati in uničevati naše kraje kot lačni volkovi, oba, Hitler in Mussolini podpirana od Vatikana.

Upam, da bo Hitler odnesel ključke sv. Petra iz Rima, kakor tudi škofove in papežev mitre. Hitler ni nikoli podpiral nobene cerkve, vendar pa je imel voljo v Rim, kjer so ga blagoslovljali, kakor tudi Mussolinija in špankega mesarja Franka. Zdej pa tudi Rim in Vatikan zanjeta, kar sta sejala.

Agnes Pasarič, 540.

O bolnikih in drugem

Cliff Mine, Pa.—Od tukaj se nihče ne oglasi, kakor da bi ne bilo že nikogar več med živimi. Res jih je že malo. Mladina je že večinoma šla, sedaj gredo pa še starejši, tako da jih bo malo ostalo za delo na farmah. Bo res težko, ker ne bo delovnih rok, kajti vsakdo gre raje tja, kjer je boljše zaslužek.

Pri našem društvu 145 SNPJ je tudi nekaj bolnikov. Žena Franka Vidmarja, Ana, je v Pittsburghu v bolnišnici Mercy. Ona je hudo prizadeta, ker so ji odrezali desno roko. Vsi ji želimo hitrega okrevanja in da bi se kmalu vrnila domov. Tudi moj mož se tam zdravi in želim, da pride kmalu domov. Hvala vsem onim, ki ste ga obiskali ali mu karte poslali.

Sedaj pride pomlad in ptice že že naznanjajo s svojim petjem. Tukaj jih še poslušamo, ker nismo lačni in nagni kot so v stari domovini, kjer nimajo skorje kruha, nimajo kaj obleči in tudi so mnogi brez strehe. Ubogi ljudje! Kaj vse so dočakali. Moramo jim pomagati, če bomo dočakali konca vojne, ampak ga ne bo še tako hitro.

Mary Pogon, 245.

Kaj pišejo naši vojski

Waukegan, Ill.—"Od sille hudo je bilo," piše 24 let stari marinar Pvt. Michael Kaucic, ko popisuje življenje v lističih luknjah v Zalivu cesarice Avguste na otoku Bougainvilleju.

V pismu, ki ga je poslal očetu Mihaelu Kavčiču in svoji sestri Josie, 670 Lincoln Ave., jima popisuje, da je bil eden prvih, ki so tam pristali in napadli otok in da je bil v prvih vrstah skoraj ves čas.

"Strašno hudo je bilo. Dež je lili skoraj vsak dan. Kaj naj človek napravi, da mu ne bo premočilo obleke? Nič. Mokri smo bili skoraj zmeraj. Edino eno stvar sem obvaroval, da ni prišla voda do nje, in to je moj pisemski papir. Zavil sem ga v povojniški papir, ki sem ga imel od cigaretnih škatelj.

Gaziti smo morali po blatu čevljev globoko skozi džungle in močvirja. Vendar sem bil še precej srečen, ker nekateri so morali iti skozi močvirja, kjer so bili v vodi in blatu do pasu, kar meni ni bilo treba. Trdo in robato je tako življenje, o tem ni dvoma.

Kaucie tudi zelo pohvalno omenja Rdeči križ, o katerem pravi, da je zares dobra ustanova. Tudi pravi, da ni težko za fanto dobiti cigarete, pač pa je težava glede vzglavja, ter se zahvaljuje za darilo, ki ga je prejela za božič. "Zbirka polk, ki ste mi jo poslali, je imenitna! Tukaj je več fantov, ki igrajo na mojo kitaro za zabavo."

"Puritanski duh" partizanov

Govor prof. Furlana na londonskem radiu dne 26. febr.

Nedavno je preko londonskega radia govoril major Ballentyne, od južnoafriške armade. Major Ballentyne je bil ujet pri Tobruku poleti 1942 in odveden v ujetniško taborišče v Italijo. Po zloumu Italije so ga Nemci hoteli prepeljati v Nemčijo, a njemu in njegovi skupini, sestojiči iz Novozelancev, Južnoafričanov, Britancev in celo dveh Indijcev, se je posrečilo zbežati. Ubrali so jo proti slovenski meji. Po mnogih težavah se jim je končno posrečilo, da se prebijajo na slovenska tla, kjer so naleteli na partizansko patrolo.

"Vedeli smo," je dejal major Ballentyne, "da je našega tavnjaka konec in da smo na varnem. Partizani so nas odvedli v svoj krajevni glavni stan, opremili z orožjem in nam dali vodnike, ki so nas iz kraja v kraj končno pripeljali iz Slovenije v Dalmacijo, odkoder smo se ukrcali za zavezniško bojišče v Italiji. Prisrčnejša in toplejšega sprejema, kakor smo ga bili deležni pri partizanih v Sloveniji, si ni mogoče zamisliti. Partizani so delili z nami vse, kar so imeli, in včasih je bilo to bore malo."

Nato je major Ballentyne opisal ustroj narodne osvobodilne vojske, njeno borbo, bojno tehniko in taktiko. V partizanski armadi je videl mnogo mladih žena; taborile so z moškimi in živele z njimi enako. Vse, moške in ženske je navdihovalo samo ena misel: zmaga nad sovražnikom in osvoboditev lastne zemlje, v nobenem ni druge misli. "To daje," je dejal major Ballentyne, "nekoliko upogleda v resnično puritanski duh, ki preveva narodno osvobodilno gibanje."

Pričevanje majorja Ballentyne na ni samo in edino. Dan za dnem prihajajo v Anglijo očitelci, žive priče nadčloveških podvigov narodne osvobodilne vojske proti nadmočnemu sovražniku. Pripovedujejo o junaških dejanjih, o velikih zmagah in začasnih porazih, o žrtvah in trpljenju.

Vsi opisovalci se strinjajo v tem, kar imenuje major Ballentyne "puritanski duh", in kar primerjajo drugi duhu "Cromwellske revolucije".

Pričevanje majorja Ballentyne je eden izmed mnogih dokazov tople, prisrčne simpatije in velikega občudovanja, ki jih uživa osvobodilna fronta Jugoslavije v najširših krogih britanskega javnega mišljenja. Danes vsi vedo za borbo slovenskega človeka, za podvige slovenskih partizanskih odredov, za junške čine slovenske narodne osvobodilne vojske. Slovenska osvobodilna fronta je ponesla naše ime preko oceanov, in v vseh deželah, kjer žive narodi svobodno in dostojno, je spoštovano ime Slovenije. Vse to je zasluga slovenske osvobodilne fronte, vse to je zasluga narodne osvobodilne vojske Jugoslavije.

Naj pomislijo na to oni maloštevilni, ki še danes, zaslepijeni, stojijo ob strani, in oni, še bolj maloštevilni, ki so celo na sprotni strani, ki so zapustili slovenski narod v njegovi najhujši uri in se mu izneverili in vidijo edino narodno dolžnost v tem, da z lažjo in potvorbo skušajo izmalčevati veličastno sliko slovenske osvobodilne borbe.

and Wire Co. Njegov brat Sgt. Edward K. Kaucic je nastanjen v Fort Benningu, Ga. Jennie Keber.

Inteligenca pri prvorojencih

Da predstavljajo nadarjeni in genialni ljudje le v redkih primerih otroke edince in da so v dosti številnejših primerih otroci iz rodbin z mnogimi otroki, je dejstvo, ki ga ni mogoče zanikati. Zanimivo pa je tudi dejstvo, da običajno niso prvorojeni otroci tisti, ki kažejo med svojimi brati in sestrami največjo nadarjenost.

Benjamin Franklin je bil n. pr. petnajsti izmed sedemnajstih otrok, Johann Sebastian Bach osmi otrok, Napoleon tretji, Robert Koch isto tako tretji, Darwin četrti. Takšnih primerov bi lahko navedli neskončno število. Seveda pa tudi ne manjka nasprotnih primerov genialnih prvorojencev. Tu bi bilo omeniti že samega Newtona in Goetheja.

V Ameriki, kjer se zanimajo za vse, kar je v zvezi s statistiko, je neki psiholog posvetil več let svojega življenja vprašanju, da-li je mogoče izvajati kakšna pravila glede razdelitve inteligence med prvorojenimi in mlajšimi otroki. Preiskal je 1500 družin iz najrazličnejših družbenih slojev in primerjal medsebojno otroke, ki so zrasli v istih družinah pod istimi okoliščinami. Raziskovalec je hotel razjasniti pred vsem dve vprašanji: Ali je kakšna razlika v razboritosti med prvim, drugim, tretjim in poznejšimi otroki kakšne družine? Ali je kakšna razlika v razboritosti med otroki mladih in otroki starejših staršev? Njegovi izsledki niso nezanimivi.

Za domnevo, da so otroci mladih staršev manj inteligentni nego otroci starejših roditeljev, ni našel najmanjše opore. Tudi razlika v starosti obeh staršev nima nobenega pomena, kakor ne vpliva tudi pogostost porodov na duševne sposobnosti potomcev. Nasprotno pa so inteligentni izpiti ugotovili, da prvorojenci, kar se tiče duševnega razvoja, običajno zaostajajo za poznejšimi otroki. Tu mora biti torej po sredi neka ovira.

V pretežni večini primerov je raziskovalec ugotovil, da je drugi otrok razumnejši nego prvi, peti razumnejši od drugega. Povprečje za 382 družin z dvema otrokoma je pokazalo, da se je mlajši otrok pri inteligentnih preizkušnjah odrezal za 3 točke bolj nego starejši otrok. Čim večja je bila družina, tem bolj se je inteligenca stopnjevala proti poznejšim otrokom. V družinah s petimi otroki je bila med prvimi in petim otrokom razlika za 10 točk in peti otrok je imel običajno 3 točke več nego vsak ostali otrok.

Kako naj se odpočijemo

Nespečnost je ena izmed najbolj razširjenih boleznih našega časa. Borba proti njej predstavlja za zdravnike in raziskovalce zanimiv študij. V Stuttgartu je zdravnik dr. Breuninger ustanovil celo posebno kliniko za tiste, ki ne morejo mirno spati.

V kolikor ne izvira nespečnost od kakšnega telesnega zla jo preganja po svoji posebni metodi, ki stremi za tem, da bi pacienta na spanje tako rekoč duševno pripravila. Za dobro spanje ravnotežje, nekaj samozavesti in nekaj pozitivnega gledanja na življenje.

Dr. Breuninger se bavi tudi z učinki počitkov druge vrste. Po njegovem mnenju je kratek premor med delom z odpočitkom enako važen kakor dobro spanje, in sicer ne samo za tiste, ki jim normalno spanje motijo razne težave temveč za vsakega zdravega človeka sploh. Kdor si podnevi za kratek čas bodisi leže ali sede odpočije in sicer tako, da izloči za ta čas vsako duševno delo, misli in domišljijo

Srbski četnik in hrvaški ustaš.

si črpa iz tega kratkega počitka več novih sil in si bolj osveži ustvarjalno silo nego z mnogimi urami "svinčenega" spanja.

Ze vse mogoče pripomočke so preizkušali, da bi spanje s silo privabili. Poleg uspavalnih snovi imajo celo "uspavalne stroje", posebne priprave, ki dajejo od sebe enolične, brneče glasove. Ti glasovi naj bi učinkovali uspavajoče, vendar je dejstvo, da marsikomu spanje prej preženejo, nego da bi mu ga pospeševali.

Spanje se ne da izsiliti. Ljudje, ki živijo zvečer še vsi v doživljajih preteklega dne in lega jo polni energije ter napetosti na posteljo, bodo le težko zaspali. Prav tako jim ne bo pomagalo do spanja, če si bodo ponavljali besede, kakor "Moram in hočem zaspati, drugače mi bo jutri težavno in ne bom mogel delati". Prej jim bo pomagalo, če se sprostito če mirno odrinejo vtise preteklega dne in skušajo izločiti vse duševno delovanje. Nezavestno dremanje brez misli in občutkov prinaša odpočitek celo tedaj, če do pravega spanja ne pride.

Človek pa se mora za spanje vendarle malo pripraviti. Pred vsem se mora še telesno sprostiti. Mnogi ljudje se ne zavedajo, da imajo tedaj, ko čakajo na spanje, še vedno napet obraz, da stiskajo nevede zobe, kakor pri kakšnem napetem dnevnem delu. Sprostitev spada k "znanosti, da zaspiš".

Ameriška letalska sila ojačena

General Arnold razkril napredek

Washington, D. C., 25. marca.—"Ameriška letalska sila se stalno jači in v tem oziru je prekosila vsa pričakovanja," je dejal general H. H. Arnold, vrhovni poveljnik te sile.

General je razkril, da se je 36.000 mož izvežbalo za letalsko službo v zadnjih šestih mesecih. "Ameriška letalska sila se bliža vrhuncu kontrole ozračja nad vsemi bojišči, kjer se zavezniki bore proti sovražniku," je dejal. "Gotovo je, da bo vrhunec kmalu dosežen."

Arnoldovo deklaracijo je podprl general George C. Marshall, šef ameriškega generalnega štaba. On je naznanil, da bodo vsi vojaški letalci kmalu v aktivni službi na drugi strani morja. Kongresni odsek za vojaške zadeve vodi zapolnjanje o zakonskem načrtu, ki določa vstop ženskam, članicam pomožne vojaške organizacije WASP, v letalsko službo. Te imajo še, čeprav delajo za armado, civilni status.

SLOVENSKA NARODNA PODPORNJA JEDNOTA

ledaja svoje publikacije in še posebno list Prosveta za korist, ter potrebno agitacijo svojih družin in članstva in za propagando svojih idej. Nikakor pa ne za propagando drugih podpornih organizacij. Vsaka organizacija ima običajno svoje glasilo. Torej agitatorični dopis in naznanila drugih podpornih organizacij in njih družtev naj se ne pošiljajo listu Prosveta.

Zavezniki: "Od leta do leta nam je ponujal te jajce, ki je končno začelo smrdeti."

V blagi spomin druge obletnice smrti našega ljubljenega soprega in očeta

Frank Mivšeka

kateri je preminul 25. marca 1942.

Dve leti je že minulo, od kar si Ti sprostili nas, a naš spomin na Tebe vedno živi in bo živel v naših srcih do konca življenja našega. —Zaljubljeni ostali: Alojzija Mivšek, soprega in otroci, Waukegan, Ill.

MIHAIL ARCIBASEV

SANIN

Poslovenil Stane Krašovec

(Se nadaljuje.)

"Kaj mislite zdaj delati?" Nikolaj Jegorovič se je gubančil in je molčal. Hipoma je Jurij zapazil njegov molk in predno se je mogel spomniti na posledice, je vzkripela v njem jeza in trma. Nalašč je odgovoril:

"Toliko časa nič..." Nikolaj Jegorovič se je ustavljal in vprašal: "Kako nič?" Glasu sicer ni povišal, vendar je bilo jasno čuti v njem pritajeno očitjanje.

"Kako moreš reči "nič," kako se drzneš reči kaj takega, kakor da bi te bil jaz dolžan imeti na svojih ramah!... Kako se upaš pozabiti, da sem star in da ti je že davno čas, da bi si sam služil kruh? Nič ne rečem, živi, kakor hočeš, ampak kako vendar tega ne razumeš!" je rekel ta ton.

Vedno bolj je Jurij čutil ta ton, ker se je zavedal, da ima oče pravico tako misliti in vedno bolj je bil do dna duše užaljen.

"I tako, nič, kaj naj pa delam?" je izzivalno odgovoril.

Nikolaj Jegorovič je hotel reči nekaj ostrega, a je molčal in samo skomizgnil z rameni ter začel zopet hoditi iz kota v kot s težkimi, na tri tempa zmerjenimi koraki. Njegova dženlemenska vzgoja mu ni dovolila razjeziti se prvi dan sinovega prihoda.

Jurij je blestečih oči, pazljivo in napeto gledal za njim in se že ni več mogel zadrževati, da se ne bi prijel najmanjšega povoda. Dobro je vedel, da sam izziva preprič, a ni mogel več obvladati svoje trme in jeze.

Ljalja se je malone jokala in je raztreseno in proseče gledala sedaj brata, sedaj očeta. Rjazancev je končno razumel in smilila se mu je Ljalja. Hitro in prav spretno je obrnil pogovor na drugo stran.

Večer je minil pusto in napeto. Jurij ni mogel smatrati sebe za krivega, ker se ni mogel strinjati s tem, da nima prav nič opraviti s političnim bojem, kakor je to trdil Nikolaj Jegorovič. Zdelo se mu je, da oče ne razume najenostavnejše stvari, ker je star in nerazvit; nezavedno je čutil, da je sam kriv svoje nerazvitosti ter se je jezil. Pogovori, ki jih je začel Rjazancev, ga niso zanimali, poslušal jih je samo napol in je še vedno tako napeto in zlobno gledal s svojimi črnimi, svetlimi očmi za očetom.

Prav k večerji so prišli Novikov, Ivanov in Semjonov.

Semjonov je bil na jetiki bolan visokošolec, ki je že nekaj mesecev stanoval v tem mestu in instruiral. Bil ni prav nič lep, ampak suh in slab in na njegovem prezgodaj postaranem obrazu je nerazumljivo, a plašno ležala senca bližnje smrti. Ivanov je bil ljudskošolski učitelj, neotesan človek, širokopleč in dolgih las. Izprehajali so se v drevoredu in ko so slišali o prihodu Jurija, so ga prišli obiskat.

Po njihovem prihodu je vse oživel. Začeli so se dovtipi, šale in smeh. Po večerji so se vsi napili in najbolj Ivanov.

Novikov se je po svojem ponesrečenem razodevanju ljubezni za nekoliko dni malo pomiril. Dozdevalo se mu je, da je bila odpoved samo slučaj, da je sam kriv, ker ni poprej Lide pripravil na to. Hoditi k Saninovicim ga je bilo pa vendar sram in poleg tega mu je bilo nerodno in sitno. Zato ni akual dobiti Lide pri njih, ampak jo je, kakor da bi bilo slučajno, srečaval zdaj pri znaneih, zdaj na ulici. In ker je bila Lida, ki se ji je smilil in se je čutila nekako krivo, napram njemu pretirano prijazna in pozorna, je začel Novikov zopet upati.

"Veste kaj, gospoda," je rekel že pri odhodu, "ali ne bi napravili piknik pri samostanu... Ne?"

Samostan zunaj mesta je bil priljubljen kraj za izlete, ker je ležal na hribu na lepem, priznanim mestu ob vodi, nedaleč od mesta in je pejlala tja dobra cesta.

Ljalja, ki je imela nadvse rada hrup, izlete, vožnjo po čolnih in tekanje po gozdu, se je strastno poprijela te misli.

"Na vsak način, na vsak način... Kdaj pa?"

"Lahko kar jutri," je odgovoril Novikov. "Koga pa še povabimo?" je vprašal Rjazancev, ki mu je tudi ugajala misel za izlet. V gozdu se je mogoče poljubovati, objemati in biti dražestno blizu Ljaljinemu telesu, ki ga je ostro razburjalo s svojo svežostjo in čistostjo.

"I koga... Nas... je šest. Pokličemo Šafrova.

"Kakšen človek je to?" je vprašal Jurij.

"Mlad studiosus je tukaj takšen."

"Ljudmila Nikolajevna bo pa povabila Kar-savino in Olgo Ivanovno."

"Koga?" je zopet prekinil Jurij.

Ljalja se je zasmejala.

"Boš že videl!" je rekla in zagonetno izrazito poljubila končice prstov.

"Tako..." se je nasmehnil Jurij: "Bomo videli, bomo videli..."

Novikov se je razčeljustil in je nelepo eno-dušno dostavil:

"Saninove bi lahko povabili."

"Lido na vsak način!" je vzkliknila Ljalja in ne toliko zato, ker ji je Sanina ugajala, kot zato, ker je vedela za ljubezen Novikova in mu je hotela napraviti veselje. Bila je zelo srečna a svojo ljubeznijo in bi rada videla, da bi bili vsi okrog nje prav tako srečni in zadovoljni.

"Samo potem bo treba tudi častnike povabiti," je zbadljivo dodal Ivanov.

"Dobro, povabimo jih, čim več ljudi, tem bolj!"

Vsi so odšli na stopnice.

Luna je sijala svetlo in enakomerno. Bilo je toplo in tiho.

"Noč," je rekla Ljalja in se neopaženo stani-la k Rjazancevu.

Ne bi rada, da bi odšel. Rjazancev je krepko stisnil z laktjo njeno okroglo, toplo ročico.

"Da, čudovita noč!" je rekel tako, da sta do-bili ti preprosti besedici poseben, samo njima razumljiv pomen.

"Le dobro naj se ima," se je oglasil Ivanov v basu, "jaz pa želim iti spat. Lahko noč, signori!"

Odkorakal je po ulici in mahal z rokama kot mlin na veter s peruti.

Za njim sta odšla Novikov in Semjonov. Rjazancev se je dolgo poslavljval z Ljaljo z izgovorom, da se posvetujeta o pikniku.

"Aja, tutu," je v šali rekla Ljalja, ko je od-šel; vzravnila se je in vzdihnila. Zal ji je bilo, da mora zapustiti lunin svit, topli nočni zrak in tisto, č čemer so ti klicali njeno mlado, cvetoče telo.

Jurij je menil, da oče še ne spi in da bo ti-sto neprijetno in brezuspešno razlaganje ne-izogibno, če prideta sama skupaj.

"Ne," je rekel in gledal v stran na modrika-sto meglo, ki se je kot zastor vlekla za črno ograjo nad reko, "ne maram še iti spat... Poj-dem malo na izprehod."

(Se nadaljuje.)

'ONE-MAN ARMY' AND HIS ARSENAL

A MENACING FIGURE is Sgt. Charles E. Kelly, 25, of Pittsburgh, who has just received the first Congressional Medal awarded on the Italian front. He earned it by killing 40 Germans with weapons of the type that surround him. He holds a carbine, his favorite because he can tote 500 rounds of ammunition in magazines.

gledali na to. Kadar je sonce za-šlo, so legli po tleh in niso se več ganili.

Neko dekle je bilo pri njih. Videl jo je vsak dan, ali dolgo je ni opazil. Nekoč jo je njen oče pretepel, češ da ni zadosti pridna. Jokala je in takrat jo je mladi fant ugledal. Videl je, kako so njene solze padale na ilovnato zemljo, ki jih je popila po-časi, a gotovo, kakor žejna ži-val. Pogledal je dekle kakor prej še nikoli. In zvečer, ko je sonce zapadlo, je pristopil k nji, pri-jel njene roke in jih pritisnil na svojo od ilovice umazani, raskavi obraz in dejal: "Rad te imam!"

Dekle ga je pogladilo s svoji-mi trdimi, ožuljenimi prsti po li-cih in je zašepetalo: "Ti me imaš rad?"

In vsak večer, kadar je na ravninah umrlo sonce, je naslo-nil svojo glavo na njena kolenā in ji pripovedoval: "Rad te imam! Zelo!"

Dekle je bilo tiho, oba sta molčala in nekaj kakor sre-ča, je zasijalo v njunem življe-nju. Daleč narazen sta delala, redkokdaj sta se videla podnevi. Oj, ozki so odkriti, nagri trakovi žoltorjave ilovice, ozki in dolgi, dolgi!

Neki večer ni bilo dekleta v baraki, ko je prišel. Iskal jo je povsod, ali ni je našel. Odšel je v plan in zaklical v mrak: "Kje si, tolažba mojih oči?"

Dolgo ni čul ničesar in šele po dolgem času je zaslišal stokanje iz ozke struge pri železniškem tiru, kjer se kopali ilovico.

Ležala je na zemlji in se zvija-la pod črnim nebom kakor

črv. Pribežal je k nji in vzel njeno glavo v naročje.

"Ne jokaj, ljubljena, jaz sem pri tebi!"

Nihče ga ni učil govoriti tako mehko, ali on je govoril nežno in sladko kakor nočni veter nad klasjem. A nje ni mogel potola-žiti. Ne, nje ne.

O nekem gospodu iz opekar-ne je pripovedovala, iz one ve-like opekarne, ki je stala kakor grad s svojimi velikanskimi peč-mi na ravnini. Prišel je k njej in govoril z njo. Čudno je govoril z njo. In potem jo je pograbil in vrgel na ilovnate zemljo, ki se je je oklenila kakor pijavka. Ni mogla bežati.

Fant je poslušal molče. Nič ni dejal. Samo roko je odtegnil od nje. In potem sta ležala na ilovi-ci drug poleg drugega in sta jō-kala in stokala pod črnim noč-nim nebom. Solze so kapale na tla kakor rosa.

Ko je prišel dan, prva zora, takrat je fant odšel. Njegove oči so bile suhe kakor ugasle luči.

K oni opekar ni je šel. "Kje je gospod?" je vprašal. "Gospod!"

Takrat so se zasmjajali in so dejali, da se je odpeljal. Že več-raj, z železnico.

Molče se je vrnil k dolgi ilov-nati grabi ob železniškem tiru. Vrgel se je na ilovico na obraz in se zagrizel v zemljo, da bi ne bilo glasu od njega. Čakal je.

Iz dalje je prišel vlak.

Kakor panter je skočil kvišku, vzdignil svoje koščene pesti in se zaletel v divjti, piskajoči, hropeči stroj. Ni ga hotel. Samo sunil ga je, da je odletel s poti

Razni mali oglasi. MOŠKI mlad ali star, za zavijanje... STEVENS LAUNDRY 3301 W. 51st St. Urad okrajnega klerka okraja Cook, Illinois. Država Illinois SS. Glasom določb, ki jih do- naredba člena 7. oddelek 18 zakoniku za primarne volitve državi Illinois, s tem potrjuje da bo barva papirja, ki se bo bil za primarne glasovnice šajočih se strank v primar- volitvah, ki se bodo vršile v ok- ju Cook, izven mest Berw- Chicago, Chicago Heights in H- vey, v mestu Cicero in v va- Elmwood Park, Morton Gre- Skokie, Summit in Stickney- terek dne 11. aprila 1944, bo kor sledi:

ZASTOPNIKI LISTA PROSVETE. so vsi društveni tajniki in tajnice in člani, ki jih društva izvolijo v te svrhe. Nešli nastavljeni lokalni in potov- valni zastopniki za določene okraje so: Louis Barbarich, za Milwaukee Wis. in okolico. Anton Jankovich, za Cleveland, Ohio in okolico. Frank Klun iz Chisholma, Minn. za Chisholm in okolico. Frank Cvetan iz Tire Hill, Pa. za vse srednje-vzhodno Penno. Anton Zornik iz Hermina, Pa. za vse zapadno-Pennsylvanijo. John Zornik za Detroit in okolico. Poleg vseh teh pa lahko vsak član ali naročnik sam poide svojo naro- nino direktno listu PROSVETA 2657 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

NOČEM PLAČATI VEČ KOT NAJVIŠJE URADNE CENE! NE SPREJMEM RACIONIRANIH ŽIVIL AKO NE ODDAM ZNAMK!

TISKARNA S.N.P.J. v tiskarsko obrt spadajoča dela. Tiska vabila za veselice in shode, vizitnice, časnike, knjige, koledarje, letake itd. v slovenskem, hrvatskem, slovaškem, češkem, angleškem jeziku in drugih... VODSTVO TISKARNE APELIRA NA ČLANSTVO SNPJ, DA TISKOVINE NAROČA V SVOJI TISKARNI... Vsa pojednala daje vodstvo tiskarne... Cene zmerne, unijsko delo prve vrste. Pišite po informacije na naslov: SNPJ PRINTERY 2657-59 S. Lawndale Avenue Chicago 23, Illinois TEL. ROCKWELL 4984

NAROČITE SI DNEVNIK PROSVETA. Cena lista Prosvete je: Za 12. redno konvencijo se lahko naroči na list Prosveta in priložiti eden, dva, tri, štiri ali pet članov in one družine k eni naročnini. List Prosveta stane na vsa enaka, za člana ali nečlana \$6.00 na eno leto naročnino. Ker pa člani še plačajo pri vpisu \$1.25 na tednik, se jim to priložje k naročnini. Torej vsakaj ni vroka, reči, da je list predrag za člana SNPJ. List Prosveta je vaša lastnina in gotovo je v vaši družini vedno, ki bi rad čital list vsak dan. Pojasnilo: Vselej kakor hitro kateri teh članov preneha biti član SNPJ, ali če se preseli proč od družine in bo zahteval sam svoj list tednik, bode moral tisti član iz dotične družine, ki je tako skupno naročena na dnevnik Prosveta, to takoj naznaniti upravništvu lista, in obenem doplačati dotično vsoto listu Prosveta. Ako tega ne stori, tedaj mora upravništvo unižati datum za to vsoto naročnika. Cena lista Prosvete je: Za 12. redno konvencijo se lahko naroči na list Prosveta in priložiti eden, dva, tri, štiri ali pet članov in one družine k eni naročnini. List Prosveta stane na vsa enaka, za člana ali nečlana \$6.00 na eno leto naročnino. Ker pa člani še plačajo pri vpisu \$1.25 na tednik, se jim to priložje k naročnini. Torej vsakaj ni vroka, reči, da je list predrag za člana SNPJ. List Prosveta je vaša lastnina in gotovo je v vaši družini vedno, ki bi rad čital list vsak dan. Pojasnilo: Vselej kakor hitro kateri teh članov preneha biti član SNPJ, ali če se preseli proč od družine in bo zahteval sam svoj list tednik, bode moral tisti član iz dotične družine, ki je tako skupno naročena na dnevnik Prosveta, to takoj naznaniti upravništvu lista, in obenem doplačati dotično vsoto listu Prosveta. Ako tega ne stori, tedaj mora upravništvo unižati datum za to vsoto naročnika. Cena lista Prosvete je: Za 12. redno konvencijo se lahko naroči na list Prosveta in priložiti eden, dva, tri, štiri ali pet članov in one družine k eni naročnini. List Prosveta stane na vsa enaka, za člana ali nečlana \$6.00 na eno leto naročnino. Ker pa člani še plačajo pri vpisu \$1.25 na tednik, se jim to priložje k naročnini. Torej vsakaj ni vroka, reči, da je list predrag za člana SNPJ. List Prosveta je vaša lastnina in gotovo je v vaši družini vedno, ki bi rad čital list vsak dan. Pojasnilo: Vselej kakor hitro kateri teh članov preneha biti član SNPJ, ali če se preseli proč od družine in bo zahteval sam svoj list tednik, bode moral tisti član iz dotične družine, ki je tako skupno naročena na dnevnik Prosveta, to takoj naznaniti upravništvu lista, in obenem doplačati dotično vsoto listu Prosveta. Ako tega ne stori, tedaj mora upravništvo unižati datum za to vsoto naročnika. Cena lista Prosvete je: Za 12. redno konvencijo se lahko naroči na list Prosveta in priložiti eden, dva, tri, štiri ali pet članov in one družine k eni naročnini. List Prosveta stane na vsa enaka, za člana ali nečlana \$6.00 na eno leto naročnino. Ker pa člani še plačajo pri vpisu \$1.25 na tednik, se jim to priložje k naročnini. Torej vsakaj ni vroka, reči, da je list predrag za člana SNPJ. List Prosveta je vaša lastnina in gotovo je v vaši družini vedno, ki bi rad čital list vsak dan. Pojasnilo: Vselej kakor hitro kateri teh članov preneha biti član SNPJ, ali če se preseli proč od družine in bo zahteval sam svoj list tednik, bode moral tisti član iz dotične družine, ki je tako skupno naročena na dnevnik Prosveta, to takoj naznaniti upravništvu lista, in obenem doplačati dotično vsoto listu Prosveta. Ako tega ne stori, tedaj mora upravništvo unižati datum za to vsoto naročnika. Cena lista Prosvete je: Za 12. redno konvencijo se lahko naroči na list Prosveta in priložiti eden, dva, tri, štiri ali pet članov in one družine k eni naročnini. List Prosveta stane na vsa enaka, za člana ali nečlana \$6.00 na eno leto naročnino. Ker pa člani še plačajo pri vpisu \$1.25 na tednik, se jim to priložje k naročnini. Torej vsakaj ni vroka, reči, da je list predrag za člana SNPJ. List Prosveta je vaša lastnina in gotovo je v vaši družini vedno, ki bi rad čital list vsak dan. Pojasnilo: Vselej kakor hitro kateri teh članov preneha biti član SNPJ, ali če se preseli proč od družine in bo zahteval sam svoj list tednik, bode moral tisti član iz dotične družine, ki je tako skupno naročena na dnevnik Prosveta, to takoj naznaniti upravništvu lista, in obenem doplačati dotično vsoto listu Prosveta. Ako tega ne stori, tedaj mora upravništvo unižati datum za to vsoto naročnika. Cena lista Prosvete je: Za 12. redno konvencijo se lahko naroči na list Prosveta in priložiti eden, dva, tri, štiri ali pet članov in one družine k eni naročnini. List Prosveta stane na vsa enaka, za člana ali nečlana \$6.00 na eno leto naročnino. Ker pa člani še plačajo pri vpisu \$1.25 na tednik, se jim to priložje k naročnini. Torej vsakaj ni vroka, reči, da je list predrag za člana SNPJ. List Prosveta je vaša lastnina in gotovo je v vaši družini vedno, ki bi rad čital list vsak dan. Pojasnilo: Vselej kakor hitro kateri teh članov preneha biti član SNPJ, ali če se preseli proč od družine in bo zahteval sam svoj list tednik, bode moral tisti član iz dotične družine, ki je tako skupno naročena na dnevnik Prosveta, to takoj naznaniti upravništvu lista, in obenem doplačati dotično vsoto listu Prosveta. Ako tega ne stori, tedaj mora upravništvo unižati datum za to vsoto naročnika. Cena lista Prosvete je: Za 12. redno konvencijo se lahko naroči na list Prosveta in priložiti eden, dva, tri, štiri ali pet članov in one družine k eni naročnini. List Prosveta stane na vsa enaka, za člana ali nečlana \$6.00 na eno leto naročnino. Ker pa člani še plačajo pri vpisu \$1.25 na tednik, se jim to priložje k naročnini. Torej vsakaj ni vroka, reči, da je list predrag za člana SNPJ. List Prosveta je vaša lastnina in gotovo je v vaši družini vedno, ki bi rad čital list vsak dan. Pojasnilo: Vselej kakor hitro kateri teh članov preneha biti član SNPJ, ali če se preseli proč od družine in bo zahteval sam svoj list tednik, bode moral tisti član iz dotične družine, ki je tako skupno naročena na dnevnik Prosveta, to takoj naznaniti upravništvu lista, in obenem doplačati dotično vsoto listu Prosveta. Ako tega ne stori, tedaj mora upravništvo unižati datum za to vsoto naročnika. Cena lista Prosvete je: Za 12. redno konvencijo se lahko naroči na list Prosveta in priložiti eden, dva, tri, štiri ali pet članov in one družine k eni naročnini. List Prosveta stane na vsa enaka, za člana ali nečlana \$6.00 na eno leto naročnino. Ker pa člani še plačajo pri vpisu \$1.25 na tednik, se jim to priložje k naročnini. Torej vsakaj ni vroka, reči, da je list predrag za člana SNPJ. List Prosveta je vaša lastnina in gotovo je v vaši družini vedno, ki bi rad čital list vsak dan. Pojasnilo: Vselej kakor hitro kateri teh članov preneha biti član SNPJ, ali če se preseli proč od družine in bo zahteval sam svoj list tednik, bode moral tisti član iz dotične družine, ki je tako skupno naročena na dnevnik Prosveta, to takoj naznaniti upravništvu lista, in obenem doplačati dotično vsoto listu Prosveta. Ako tega ne stori, tedaj mora upravništvo unižati datum za to vsoto naročnika. Cena lista Prosvete je: Za 12. redno konvencijo se lahko naroči na list Prosveta in priložiti eden, dva, tri, štiri ali pet članov in one družine k eni naročnini. List Prosveta stane na vsa enaka, za člana ali nečlana \$6.00 na eno leto naročnino. Ker pa člani še plačajo pri vpisu \$1.25 na tednik, se jim to priložje k naročnini. Torej vsakaj ni vroka, reči, da je list predrag za člana SNPJ. List Prosveta je vaša lastnina in gotovo je v vaši družini vedno, ki bi rad čital list vsak dan. Pojasnilo: Vselej kakor hitro kateri teh članov preneha biti član SNPJ, ali če se preseli proč od družine in bo zahteval sam svoj list tednik, bode moral tisti član iz dotične družine, ki je tako skupno naročena na dnevnik Prosveta, to takoj naznaniti upravništvu lista, in obenem doplačati dotično vsoto listu Prosveta. Ako tega ne stori, tedaj mora upravništvo unižati datum za to vsoto naročnika. Cena lista Prosvete je: Za 12. redno konvencijo se lahko naroči na list Prosveta in priložiti eden, dva, tri, štiri ali pet članov in one družine k eni naročnini. List Prosveta stane na vsa enaka, za člana ali nečlana \$6.00 na eno leto naročnino. Ker pa člani še plačajo pri vpisu \$1.25 na tednik, se jim to priložje k naročnini. Torej vsakaj ni vroka, reči, da je list predrag za člana SNPJ. List Prosveta je vaša lastnina in gotovo je v vaši družini vedno, ki bi rad čital list vsak dan. Pojasnilo: Vselej kakor hitro kateri teh članov preneha biti član SNPJ, ali če se preseli proč od družine in bo zahteval sam svoj list tednik, bode moral tisti član iz dotične družine, ki je tako skupno naročena na dnevnik Prosveta, to takoj naznaniti upravništvu lista, in obenem doplačati dotično vsoto listu Prosveta. Ako tega ne stori, tedaj mora upravništvo unižati datum za to vsoto naročnika. Cena lista Prosvete je: Za 12. redno konvencijo se lahko naroči na list Prosveta in priložiti eden, dva, tri, štiri ali pet članov in one družine k eni naročnini. List Prosveta stane na vsa enaka, za člana ali nečlana \$6.00 na eno leto naročnino. Ker pa člani še plačajo pri vpisu \$1.25 na tednik, se jim to priložje k naročnini. Torej vsakaj ni vroka, reči, da je list predrag za člana SNPJ. List Prosveta je vaša lastnina in gotovo je v vaši družini vedno, ki bi rad čital list vsak dan. Pojasnilo: Vselej kakor hitro kateri teh članov preneha biti član SNPJ, ali če se preseli proč od družine in bo zahteval sam svoj list tednik, bode moral tisti član iz dotične družine, ki je tako skupno naročena na dnevnik Prosveta, to takoj naznaniti upravništvu lista, in obenem doplačati dotično vsoto listu Prosveta. Ako tega ne stori, tedaj mora upravništvo unižati datum za to vsoto naročnika. Cena lista Prosvete je: Za 12. redno konvencijo se lahko naroči na list Prosveta in priložiti eden, dva, tri, štiri ali pet članov in one družine k eni naročnini. List Prosveta stane na vsa enaka, za člana ali nečlana \$6.00 na eno leto naročnino. Ker pa člani še plačajo pri vpisu \$1.25 na tednik, se jim to priložje k naročnini. Torej vsakaj ni vroka, reči, da je list predrag za člana SNPJ. List Prosveta je vaša lastnina in gotovo je v vaši družini vedno, ki bi rad čital list vsak dan. Pojasnilo: Vselej kakor hitro kateri teh članov preneha biti član SNPJ, ali če se preseli proč od družine in bo zahteval sam svoj list tednik, bode moral tisti član iz dotične družine, ki je tako skupno naročena na dnevnik Prosveta, to takoj naznaniti upravništvu lista, in obenem doplačati dotično vsoto listu Prosveta. Ako tega ne stori, tedaj mora upravništvo unižati datum za to vsoto naročnika. Cena lista Prosvete je: Za 12. redno konvencijo se lahko naroči na list Prosveta in priložiti eden, dva, tri, štiri ali pet članov in one družine k eni naročnini. List Prosveta stane na vsa enaka, za člana ali nečlana \$6.00 na eno leto naročnino. Ker pa člani še plačajo pri vpisu \$1.25 na tednik, se jim to priložje k naročnini. Torej vsakaj ni vroka, reči, da je list predrag za člana SNPJ. List Prosveta je vaša lastnina in gotovo je v vaši družini vedno, ki bi rad čital list vsak dan. Pojasnilo: Vselej kakor hitro kateri teh članov preneha biti član SNPJ, ali če se preseli proč od družine in bo zahteval sam svoj list tednik, bode moral tisti član iz dotične družine, ki je tako skupno naročena na dnevnik Prosveta, to takoj naznaniti upravništvu lista, in obenem doplačati dotično vsoto listu Prosveta. Ako tega ne stori, tedaj mora upravništvo unižati datum za to vsoto naročnika. Cena lista Prosvete je: Za 12. redno konvencijo se lahko naroči na list Prosveta in priložiti eden, dva, tri, štiri ali pet članov in one družine k eni naročnini. List Prosveta stane na vsa enaka, za člana ali nečlana \$6.00 na eno leto naročnino. Ker pa člani še plačajo pri vpisu \$1.25 na tednik, se jim to priložje k naročnini. Torej vsakaj ni vroka, reči, da je list predrag za člana SNPJ. List Prosveta je vaša lastnina in gotovo je v vaši družini vedno, ki bi rad čital list vsak dan. Pojasnilo: Vselej kakor hitro kateri teh članov preneha biti član SNPJ, ali če se preseli proč od družine in bo zahteval sam svoj list tednik, bode moral tisti član iz dotične družine, ki je tako skupno naročena na dnevnik Prosveta, to takoj naznaniti upravništvu lista, in obenem doplačati dotično vsoto listu Prosveta. Ako tega ne stori, tedaj mora upravništvo unižati datum za to vsoto naročnika. Cena lista Prosvete je: Za 12. redno konvencijo se lahko naroči na list Prosveta in priložiti eden, dva, tri, štiri ali pet članov in one družine k eni naročnini. List Prosveta stane na vsa enaka, za člana ali nečlana \$6.00 na eno leto naročnino. Ker pa člani še plačajo pri vpisu \$1.25 na tednik, se jim to priložje k naročnini. Torej vsakaj ni vroka, reči, da je list predrag za člana SNPJ. List Prosveta je vaša lastnina in gotovo je v vaši družini vedno, ki bi rad čital list vsak dan. Pojasnilo: Vselej kakor hitro kateri teh članov preneha biti član SNPJ, ali če se preseli proč od družine in bo zahteval sam svoj list tednik, bode moral tisti član iz dotične družine, ki je tako skupno naročena na dnevnik Prosveta, to takoj naznaniti upravništvu lista, in obenem doplačati dotično vsoto listu Prosveta. Ako tega ne stori, tedaj mora upravništvo unižati datum za to vsoto naročnika. Cena lista Prosvete je: Za 12. redno konvencijo se lahko naroči na list Prosveta in priložiti eden, dva, tri, štiri ali pet članov in one družine k eni naročnini. List Prosveta stane na vsa enaka, za člana ali nečlana \$6.00 na eno leto naročnino. Ker pa člani še plačajo pri vpisu \$1.25 na tednik, se jim to priložje k naročnini. Torej vsakaj ni vroka, reči, da je list predrag za člana SNPJ. List Prosveta je vaša lastnina in gotovo je v vaši družini vedno, ki bi rad čital list vsak dan. Pojasnilo: Vselej kakor hitro kateri teh članov preneha biti član SNPJ, ali če se preseli proč od družine in bo zahteval sam svoj list tednik, bode moral tisti član iz dotične družine, ki je tako skupno naročena na dnevnik Prosveta, to takoj naznaniti upravništvu lista, in obenem doplačati dotično vsoto listu Prosveta. Ako tega ne stori, tedaj mora upravništvo unižati datum za to vsoto naročnika. Cena lista Prosvete je: Za 12. redno konvencijo se lahko naroči na list Prosveta in priložiti eden, dva, tri, štiri ali pet članov in one družine k eni naročnini. List Prosveta stane na vsa enaka, za člana ali nečlana \$6.00 na eno leto naročnino. Ker pa člani še plačajo pri vpisu \$1.25 na tednik, se jim to priložje k naročnini. Torej vsakaj ni vroka, reči, da je list predrag za člana SNPJ. List Prosveta je vaša lastnina in gotovo je v vaši družini vedno, ki bi rad čital list vsak dan. Pojasnilo: Vselej kakor hitro kateri teh članov preneha biti član SNPJ, ali če se preseli proč od družine in bo zahteval sam svoj list tednik, bode moral tisti član iz dotične družine, ki je tako skupno naročena na dnevnik Prosveta, to takoj naznaniti upravništvu lista, in obenem doplačati dotično vsoto listu Prosveta. Ako tega ne stori, tedaj mora upravništvo unižati datum za to vsoto naročnika. Cena lista Prosvete je: Za 12. redno konvencijo se lahko naroči na list Prosveta in priložiti eden, dva, tri, štiri ali pet članov in one družine k eni naročnini. List Prosveta stane na vsa enaka, za člana ali nečlana \$6.00 na eno leto naročnino. Ker pa člani še plačajo pri vpisu \$1.25 na tednik, se jim to priložje k naročnini. Torej vsakaj ni vroka, reči, da je list predrag za člana SNPJ. List Prosveta je vaša lastnina in gotovo je v vaši družini vedno, ki bi rad čital list vsak dan. Pojasnilo: Vselej kakor hitro kateri teh članov preneha biti član SNPJ, ali če se preseli proč od družine in bo zahteval sam svoj list tednik, bode moral tisti član iz dotične družine, ki je tako skupno naročena na dnevnik Prosveta, to takoj naznaniti upravništvu lista, in obenem doplačati dotično vsoto listu Prosveta. Ako tega ne stori, tedaj mora upravništvo unižati datum za to vsoto naročnika. Cena lista Prosvete je: Za 12. redno konvencijo se lahko naroči na list Prosveta in priložiti eden, dva, tri, štiri ali pet članov in one družine k eni naročnini. List Prosveta stane na vsa enaka, za člana ali nečlana \$6.00 na eno leto naročnino. Ker pa člani še plačajo pri vpisu \$1.25 na tednik, se jim to priložje k naročnini. Torej vsakaj ni vroka, reči, da je list predrag za člana SNPJ. List Prosveta je vaša lastnina in gotovo je v vaši družini vedno, ki bi rad čital list vsak dan. Pojasnilo: Vselej kakor hitro kateri teh članov preneha biti član SNPJ, ali če se preseli proč od družine in bo zahteval sam svoj list tednik, bode moral tisti član iz dotične družine, ki je tako skupno naročena na dnevnik Prosveta, to takoj naznaniti upravništvu lista, in obenem doplačati dotično vsoto listu Prosveta. Ako tega ne stori, tedaj mora upravništvo unižati datum za to vsoto naročnika. Cena lista Prosvete je: Za 12. redno konvencijo se lahko naroči na list Prosveta in priložiti eden, dva, tri, štiri ali pet članov in one družine k eni naročnini. List Prosveta stane na vsa enaka, za člana ali nečlana \$6.00 na eno leto naročnino. Ker pa člani še plačajo pri vpisu \$1.25 na tednik, se jim to priložje k naročnini. Torej vsakaj ni vroka, reči, da je list predrag za člana SNPJ. List Prosveta je vaša lastnina in gotovo je v vaši družini vedno, ki bi rad čital list vsak dan. Pojasnilo: Vselej kakor hitro kateri teh članov preneha biti član SNPJ, ali če se preseli proč od družine in bo zahteval sam svoj list tednik, bode moral tisti član iz dotične družine,